

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา อุตสาหกรรมท่องเที่ยว
ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1
สาขาวิชาการโรงแรม

นางเรณูกา เจริญกิจ
พนักงานราชการครู

ประจำปีการศึกษา 1/2568
วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่องานวิจัย	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ของ นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๑ สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย
ชื่อผู้วิจัย	นางเรณูกา เจริญกิจ
สาขา	สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๑ สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในรายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาทักษะการ ในโอกาสต่างๆ ซึ่งผู้รายงานได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยต่างๆ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL plus หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๑ สาขา สาขาวิชาการโรงแรม เป็นการศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาการโรงแรม ที่มีวุฒิการศึกษาเดิมและวิธีการเข้าเรียนที่ต่างกันโดยคณะผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง แล้วนำมาประมวลสร้างแบบสอบถาม จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า T-Test

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีวุฒิการศึกษาเดิม คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่มีวิธีการเข้าเรียน แบบสอบปกติ ส่วนใหญ่ศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม นักศึกษาสาขาการโรงแรม ส่วนใหญ่มีปัญหาในการเรียนเกี่ยวกับการปรับตัวในการเรียนระดับที่สูงขึ้น ปัญหาในการเรียนวิชาชีพเฉพาะสาขาปัญหาในการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป ตามลำดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยระหว่างนักศึกษาที่สำเร็จ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับประกาศนียบัตรวิชาชีพ นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ยเท่ากับ ๑.๕๔ ส่วนนักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ยเท่ากับ ๒.๒๘ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ยระหว่างนักศึกษาที่เข้าศึกษาโดยวิธีโควตากับวิธีการสอบคัดเลือกนักศึกษาที่เข้าศึกษาโดยวิธีโควตามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ยเท่ากับ ๑.๔๘ ส่วนนักศึกษาที่เข้าศึกษาโดยวิธีสอบคัดเลือกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ยเท่ากับ ๒.๓๕ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างศึกษาโดยวิธีโควตากับวิธีการสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เข้าศึกษาโดยวิธีโควตาดำกว่าวิธีการสอบคัดเลือกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
สารบัญ.....	ข
บทที่ 1.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย.....	11
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
1.3 สมมุติฐานการวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2.....	5
2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย.....	5
2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค KWL Plus.....	12
2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	22
2.4 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2567.....	26
2.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	28
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
บทที่ 3.....	36
3.1 แบบแผนการวิจัย	36
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	37
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	42
บทที่ 4.....	47
4.1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป	47
4.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่ไม่ส่งงานตามกำหนด.....	47
บทที่ 5.....	49
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	49
5.2 ประชากร	49
5.3 สรุปลผล	49
5.4 อภิปรายผล	49
5.5 ข้อเสนอแนะ	50
บรรณานุกรม	51

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

ปัจจุบันเทคโนโลยีผสมกลมกลืนกับชีวิตประจำวันของผู้บริโภคอย่างต่อเนื่อง เนื่องด้วยการพัฒนาต่างๆ เช่น การเพิ่มขึ้นของ Smart Phone และ Tablet ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ เทคโนโลยีจึงมีบทบาทในขนาดอย่างมากในการยกระดับประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว เนื่องด้วยบริการบอกตำแหน่งสถานที่ (Location-based services) เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยผู้จัดหาสินค้าและบริการการท่องเที่ยวและจุดหมายปลายทางต่างๆ มีความสามารถในการติดตาม, โต้ตอบกับนักท่องเที่ยวได้ดีกว่า ทำให้สามารถได้รับข้อมูลที่ชัดเจนและแม่นยำกว่า ซึ่งเป็นการทำให้ความพอใจของลูกค้าเพิ่มมากขึ้น ธุรกิจที่สนใจในเทคโนโลยีและสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่จะมีข้อดีเหนือกว่าคู่แข่งด้วยการเข้าถึงและการขยายความสัมพันธ์ที่ดีและยั่งยืนกับลูกค้าแม้ว่าระบบเทคโนโลยีสารสนเทศจะมีการใช้กันอย่างกว้างขวางในภาคการท่องเที่ยว แต่อย่างไรก็ตามก็ยังไม่ครอบคลุมในทุกภาคส่วน ยกตัวอย่างเช่น อุตสาหกรรมการบินที่ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาตั้งแต่ต้นในการบริหารจัดการและทำให้การปฏิบัติการต่างๆ ง่ายขึ้น แต่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ รวมทั้งผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวขนาดเล็กกลับสนใจระบบนี้น้อยกว่าและเริ่มจะหันมาสนใจไม่นานนักแต่จะเห็นได้ชัดว่ามีการเปลี่ยนแปลงเฉพาะภาคการท่องเที่ยวเท่านั้น รวมทั้งระบบเทคโนโลยีสารสนเทศยังคงเป็นกำลังขับเคลื่อนสำคัญในการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวด้วย

รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รหัส 20700-1001 เป็นรายวิชาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ 2567 ซึ่งเป็นรายวิชาใน สาขาวิชาโรงแรม เพื่อยกระดับการศึกษาวิชาชีพของบุคคลให้สูงขึ้น สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยเน้นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ ศึกษาเกี่ยวกับหลักการและกระบวนการจัดการงานบริการอาหารและเครื่องดื่มในรายวิชาดังกล่าว ทำให้ผู้เรียนไม่มีพื้นฐานวิชาชีพเนื่องจากในวิชาดังกล่าวมีเนื้อหาสาระที่ต้องอาศัยในเรื่องของความรู้ ความเข้าใจในหลักการและกระบวนการต่าง ๆ ในการจัดการด้านท่องเที่ยว ซึ่งต้องอาศัยการคิดวิเคราะห์เพื่อให้ได้แนวทางในการหาคำตอบ ซึ่งนักศึกษายังขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์ด้านต่าง ๆ ตลอดจนปัญหาที่ผู้เรียนไม่กระตือรือร้นในการเรียน และสนใจการเรียนน้อยลง ในการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาเป็นการจัดการเรียนการสอนโดยการบรรยายเป็นหลัก ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนค่อนข้างน้อย เพราะต้องฟังและทำความเข้าใจจากเนื้อหาการบรรยายของครูผู้สอน และบทเรียนในรายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นบทเรียนที่ต้องใช้ความรู้ และการคิดวิเคราะห์จากบทเรียนก่อนหน้าอย่างต่อเนื่อง เมื่อจัดการเรียนการสอนแบบบรรยายทำให้ผู้เรียนขาดทักษะการคิด วิเคราะห์ข้อมูล การคิดเชื่อมโยงบทเรียน เพราะผู้เรียนจะเรียนรู้จากการฟังเพียงอย่างเดียว ไม่ได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากเนื้อหาที่ผู้สอนจัดทำไว้ ขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียนระหว่างผู้เรียนและผู้สอนตลอดจนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ผู้เรียนให้ความสนใจในการเรียนน้อยลงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

น้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใหม่เพื่อให้เหมาะสมต่อการเรียนการสอน ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้มากขึ้น และเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว สามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ผู้เรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สามารถทำความเข้าใจและเชื่อมโยงบทเรียนได้

จากความสำคัญและสภาพปัญหาการเรียนการสอนในรายวิชา อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่ระบุข้างต้น ดังนั้น ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL plus ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาดังกล่าวหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร เพื่อที่จะนำกิจกรรมการเรียนการสอนไปใช้ในการพัฒนานักเรียนนักศึกษาให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการปฏิบัติงานด้านการจัดการด้านการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL plus ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL plus ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม

3. สมมุติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดสมมุติฐานของการวิจัย ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL plus หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากร

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษารายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 สาขาวิชาการโรงแรม จำนวน 33 คน ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 จำนวน 16 คน และกลุ่มที่ 2 จำนวน 17 คน

4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม
วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จำนวน 33 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม

4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL plus

4.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

4.2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

4.2.2.2 ความพึงพอใจ

4.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ 2567 ประเภทสาขาวิชาโรงแรม รายวิชาอุตสาหกรรม
ท่องเที่ยว รหัส 20700-1001

4.3.1 เรื่อง ความเป็นมาของการท่องเที่ยวและบริการ จำนวน 3 ชั่วโมง

4.3.2 เรื่อง องค์ประกอบและความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ
จำนวน 3 ชั่วโมง

4.3.3 เรื่อง ลักษณะของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ จำนวน 6 ชั่วโมง

4.3.4 เรื่อง ประเภทของธุรกิจนำเที่ยวและบริการ จำนวน 3 ชั่วโมง

4.3.5 เรื่อง ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและบริการ 6 ชั่วโมง

4.3.6 เรื่อง ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและบริการ จำนวน 6 ชั่วโมง

4.3.7 เรื่อง ชนิดและรูปแบบของการท่องเที่ยวและบริการ จำนวน 3 ชั่วโมง

4.3.8 เรื่อง บทบาทที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยวและบริการ จำนวน 6 ชั่วโมง

4.3.9 เรื่อง ประโยชน์ของการท่องเที่ยวและบริการ จำนวน 6 ชั่วโมง

4.3.10 เรื่อง ปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวและบริการ จำนวน 3 ชั่วโมง

4.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ทำการวิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 2 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง ตั้งแต่เดือน
พฤษภาคม – เดือนสิงหาคม 2568

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน
ในรายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ รหัส 20700-1001 ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นปีที่ 1 ตามแนวคิดของบลูม 6 ชั้น วัดได้โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบปรนัยชนิด
เลือกตอบ 4 ตัวเลือก ก ข ค และ ง จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5.2 การจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย หมายถึง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการสนทนาเพื่อช่วยในการแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง ระหว่างครูกับนักเรียน หรือระหว่างนักเรียนกับนักเรียนโดยมีครูเป็นผู้ประสานงาน แทนที่ครูจะเป็นฝ่ายตั้งปัญหาคอยถามเด็ก ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามบ้างและให้นักเรียนมีส่วนช่วยตอบด้วย คือ ได้คิด ได้ทำ ได้แก้ปัญหา วิธีการสอนนี้จะช่วยส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น พูดเป็น และยังเป็นส่งเสริมให้มีการอยู่ร่วมกันแบบประชาธิปไตย เป็นการพัฒนาผู้เรียนทางด้านความรู้ และการทำงานเป็นกลุ่มด้วย

5.3 เทคนิค KWL Plus หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการ ซึ่งสอดคล้องกับทักษะการคิดอย่างรู้ตัวว่าตนคิดอะไร มีวิธีคิดอย่างไร สามารถตรวจสอบความคิดของตนเองได้และสามารถปรับเปลี่ยนกลวิธีการคิดของตนเองได้ โดยผู้เรียนจะได้รับการฝึกให้ตระหนักในกระบวนการทำความเข้าใจตนเอง มีการวางแผน ตั้งจุดมุ่งหมาย ตรวจสอบความเข้าใจของตน มีการจัดระบบข้อมูลเพื่อการดึงมาใช้ภายหลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.4 ความพึงพอใจ หมายถึง ทศนคติที่เป็นนามธรรมไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่าบุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน จึงเป็นการยากที่จะวัดความพึงพอใจโดยตรง แต่สามารถวัดได้โดยทางอ้อมโดยการวัดความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้น และการแสดงความคิดเห็นนั้นจะต้องตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง จึงสามารถวัดความพึงพอใจนั้นได้

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

6.2 นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL plus

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รหัส 20700-1001 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL plus ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย
- 2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค KWL Plus
- 2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.4 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567
- 2.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย

2.1.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย

การจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้แก้ปัญหาการเรียนการสอน โดยที่ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องจดจำเพื่อสอบ แต่เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น อภิปราย ถกเถียงในประเด็นที่นำมาใช้ในการสอนด้วย เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการอ่าน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ อภิปรายถึงเนื้อหาที่เรียนว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เรียนแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดหรือประยุกต์ใช้อย่างไร

สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์ (2527:20) วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย คือกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยการจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 4-8 คน และให้ผู้เรียนในกลุ่มพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และประสบการณ์ในประเด็นที่กำหนด และสรุปผลการอภิปรายออกมาเป็นข้อสรุปของกลุ่ม

ทิศนา ขมณี (2551:47)เป็นการสอน โดยที่นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเพื่อช่วยแก้ไข ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง การอภิปรายกระทำระหว่างครูกับนักเรียนหรือระหว่างนักเรียนด้วยกัน โดยมีครูเป็นผู้ประสานงาน วิธีการสอนแบบอภิปรายจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนคิดเป็น พูดเป็น และสร้างความเป็นประชาธิปไตย

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อเปิดให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน เป็นการพัฒนาทักษะการพูด การคิด
2. เพื่อฝึกการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม การรับฟังความคิดของผู้อื่น และเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม

3. เพื่อฝึกการค้นคว้าหาความรู้มาอภิปรายให้คนอื่นทราบ

4. เพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกันแบบประชาธิปไตย

5. เพื่อฝึกทักษะในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

6. เพื่อฝึกทักษะในการพูด และการแสดงความคิดสร้างสรรค์

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2551: 23-31) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย คือ กระบวนการที่มุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือระดมความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องหรือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนหรือที่กลุ่มมีความสนใจร่วมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาคำตอบแนวทางหรือแก้ปัญหาาร่วมกัน การจัดการเรียนรู้แบบนี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้คือ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติงานและชื่นชมผลงานร่วมกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นหรือระดมความคิดเห็นร่วมกัน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างทั่วถึง

2. เพื่อฝึกการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การนำเสนอผู้นำ ผู้ตาม การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม

3. เพื่อฝึกการค้นคว้าหาความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริงมาเพื่ออภิปรายให้ผู้อื่นรับทราบ

จากข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย ได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย หมายถึง กระบวนการที่ให้ผู้เรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ไม่ว่าจะเป็นการกระทำระหว่างผู้เรียนกับครู หรือผู้เรียนกับผู้เรียนเอง ซึ่งเป็นการอภิปรายในประเด็นหนึ่งที่มีความสนใจเหมือนกัน ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการหาคำตอบและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

2.1.2 ลักษณะการจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย

การสอนลักษณะนี้จะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อาจจะมีการสอนออกเป็นกลุ่มย่อย (Small Group Teaching) ความแตกต่างของการเรียนการสอนแบบนี้จะเน้นบทบาทของผู้เรียนเป็นสำคัญ พยายามให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนตลอดเวลา ลักษณะของการสอนแบบอภิปราย คือ การที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์ในสิ่งที่เรียนและนำเสนอสิ่งนั้น ๆ ต่อผู้สอนหรือผู้เรียนด้วยกันเอง โดยมีการให้ข้อคิดเห็น ข้อแลกเปลี่ยนเพิ่มเติม ลักษณะของการสอนแบบอภิปราย คือ การที่ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการคิด พิจารณาวิเคราะห์ในสิ่งที่เรียน และนำเสนอสิ่งนั้น ๆ ต่อผู้สอนหรือผู้เรียนด้วยกันเอง โดยมีการให้ข้อคิดเห็น ข้อแลกเปลี่ยนเพิ่มเติมแก่กัน หลักสำคัญของการอภิปรายนี้ขึ้นอยู่กับ การเสนอความคิดเห็นของตนให้ผู้อื่นทราบและผู้อื่นก็แสดงความคิดเห็นไปด้วยกับเรา ดังนั้น ในการสอนแบบอภิปรายผู้เรียนจะต้องมีส่วนนำเสนอความคิดเห็น การแสดงออกต่อเรื่องที่สัมผัส การนำเสนอจำเป็นต้องมีเหตุผลอธิบายเนื้อหาที่ได้เป็นทั้งวิเคราะห์และวิจารณ์ หลากหลายทรรศนะ แต่ผลสุดท้ายต้องครอบคลุมถึงกระบวนการให้เหตุผลและกระบวนการหาหลักฐานมาสนับสนุนทัศนะของตนไปพร้อมกันกับคุณ ประ โยชน์ของการเรียนการสอนแบบอภิปรายให้มีเนื้อหาและกระบวนการควบคู่กัน

บุญชม ศรีสะอาด (2541:53-56) กล่าวว่า การสอนอภิปราย (Discussion) คือ การสอนที่มีลักษณะดังนี้

1. ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน ความคิดเห็นที่เสนออาจได้มาจากประสบการณ์ การศึกษาค้นคว้า การพิจารณาไตร่ตรอง การวิเคราะห์
2. การเสนอความคิดเห็นจะไม่อยู่ในรูปสรุปผลการประเมินสั้น ๆ ว่า ถูก-ผิด สำคัญ-ไม่สำคัญ ฯลฯ แต่จะเป็นความคิดเห็นที่เป็นคำชี้แจง โดยหลักเหตุผล และมีหลักฐานสนับสนุน หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง

2.1.3 ประเภทของการจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2551) การอภิปรายนั้นมีรูปแบบหรือประเภทการจัดการอภิปรายหลากหลายรูปแบบ อาทิ เช่น

1. การอภิปรายเป็นคณะ (Panel Discussion)

เป็นการอภิปรายที่แยกคณะผู้อภิปรายจากผู้ฟัง โดยคณะผู้อภิปรายจะประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญจากสาขาวิชาต่าง ๆ ในเรื่องที่จะอภิปรายประมาณ 3-6 คนมาร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและนำเสนอองค์ความรู้ต่าง ๆ จากประสบการณ์หรือความเชี่ยวชาญในเรื่องหรือหัวข้อที่กำหนดให้ผู้ฟัง โดยมีดำเนินการอภิปราย (Moderator) จำนวน 1 คน ทำหน้าที่เชื่อมโยงความคิดเห็น ซักถาม ควบคุมและสรุปผลการอภิปราย พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ฟังซักถามหรือแสดงความคิดเห็น วิธีการอภิปรายจะแบ่งเป็นรอบ ส่วนใหญ่ไม่เกิน 2 รอบโดยมักจะกำหนดเวลารอบแรกมากกว่ารอบที่สอง รอบแรกจะให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญนำเสนอองค์ความรู้ในเวลาที่กำหนดให้ ส่วนรอบที่สองให้สรุปประเด็น หรือเติมเต็มความรู้จากรอบแรก หรือแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม จากนั้นจึงเปิดโอกาสให้ผู้ฟังซักถามและถ้าตรงกับเรื่องใดผู้เชี่ยวชาญทำนั้นจะเป็นผู้ตอบ

ลักษณะการจัดโต๊ะเก้าอี้ มักจัดเป็นแบบห้องเรียนหรือแบบโรงละคร ตัวอย่างหัวข้ออภิปราย เช่น วิกฤติการณ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย คุรุยุคใหม่กับ ICI เป็นต้น

2. การอภิปรายแบบฟอรัม (Forum Discussion)

ในภาษาไทยมีผู้บัญญัติศัพท์คำที่ใกล้เคียงกับความหมายของคำว่า “Forum” ว่า “อาศรม” การอภิปรายแบบนี้เป็นลักษณะการอภิปรายในเรื่องหรือหัวข้อที่ทุกคนสนใจร่วมกัน โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีชื่อเสียงหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดีหรือบางทีเราเรียกว่าองค์ปาฐก (Keynote Speaker) มาแสดงปาฐกถานำ ต่อจากนั้นจึงมีการอภิปรายโดยผู้เชี่ยวชาญซึ่งอาจมากกว่า 1 คน หลังจากจบการปาฐกถาหรืออภิปรายแล้ว จะเปิดเวทีให้ผู้ฟังซักถามได้อย่างเต็มที่

ลักษณะการจัดโต๊ะเก้าอี้ มักจัดเป็นแบบตัวยู (U-shape) แบบตัวโอ (O-shape) แบบครึ่งวงกลม (Semicircle) หรือแบบโต๊ะกลม (Round Table) ตัวอย่างหัวข้ออภิปราย เช่น 30 บาทรักษาได้ทุกโรคจริงหรือ อาศรมทางปัญญาว่าด้วยการพัฒนาสมองสองซีก เป็นต้น

3. การอภิปรายแบบสัมมนา (Seminar Discussion)

เป็นการอภิปรายที่มีสมาชิกกลุ่มจำนวนมากกว่า 20 คนขึ้นไปในหัวข้อกำหนดไว้ ส่วนใหญ่เป็นหัวข้อหรือเรื่องที่ต้องการให้สมาชิกศึกษาค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือประเด็นที่เป็นปัญหาของคนส่วนใหญ่ที่ต้องการความ

คิดเห็นและข้อเสนอแนะในการตัดสินใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสัมมนา (Participant) ได้ร่วมอภิปรายกัน อย่างอิสระ ซึ่งผู้เข้าร่วมสัมมนามักจะเป็นผู้ที่มีความสนใจหรือมีประสบการณ์ในเรื่อง/หัวข้อที่สัมมนา หัวข้อสัมมนามักจะเปิดกว้างเพื่อแบ่งเป็นหัวข้อย่อยได้จำนวนมาก ผู้ทรงคุณวุฒิหรือเชี่ยวชาญมาให้ความรู้ หรือคำแนะนำในเบื้องต้น หลังจากนั้นจะแบ่งเป็นกลุ่มสนใจตามหัวข้อย่อยของเรื่องที่กำหนด ผู้เข้าสัมมนาจะเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับความรู้ความคิดเห็นในเวลาเดียวกัน การสัมมนาไม่มีการลงมติ เป็นเพียงการประมวลผลความคิดเห็นเพื่อตอบประเด็นหรือกระทู้ที่ตั้งไว้ และสรุปเป็นข้อเสนอแนะไว้ หลังจากนั้น ผู้แทนกลุ่มย่อยทุกกลุ่มออกไปนำเสนอความคิดเห็นต่อกลุ่มใหญ่เพื่อสรุปรวมความคิดเห็นของสัมมนาสมาชิก ลักษณะการจัดโต๊ะเก้าอี้ในช่วงแรกมักจัดเป็นแบบห้องเรียนหรือแบบโรงเรียนละคร ส่วนในช่วงหลังมักจัดเป็นกลุ่มย่อยแบบโต๊ะกลม (Round Table) แบบตัวยู (U-shape) หรือแบบตัวโอ (O-shape) ตัวอย่างหัวข้อสัมมนา เช่น แนวทางปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ การแก้ปัญหาอาชญากรรมในโรงเรียน การกระจายอำนาจทางการศึกษา เป็นต้น

4. การอภิปรายแบบซิมโพเซียม (Symposium Discussion)

เป็นการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้อภิปรายหลายคน ซึ่งผู้ร่วมอภิปรายแต่ละคนจะนำเสนอผลงานหรือข้อค้นพบที่ได้ศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่กำหนดไว้ล่วงหน้ามาอภิปราย ผู้ดำเนินการอภิปราย (Moderator) จะเป็นผู้เชื่อมโยงเรื่องที่ผู้อภิปรายแต่ละคนนำเสนอให้ผู้ฟังเข้าใจในประเด็นสำคัญต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น และผู้ฟังเลือกซักถามข้อข้องใจต่าง ๆ กับผู้อภิปรายผ่าน ผู้ดำเนินการอภิปราย ซึ่งจะเป็นผู้ดำเนินการให้ผู้อภิปรายที่เกี่ยวข้องแต่ละท่านเป็นผู้ตอบคำถาม โดยอาจสรุปให้กระชับตรงประเด็นในกรณีที่คำถามหรือคำตอบไม่ชัดเจนลักษณะการจัดโต๊ะเก้าอี้เป็นแบบห้องเรียนหรือโรงละคร โดยแบ่งเป็นห้องประชุมย่อยตามหัวเรื่องหรือประเภทของผลงาน ตัวอย่างหัวข้อการอภิปราย เช่น การนำเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูต้นแบบ การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา นวัตกรรมการสอนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น

5. การอภิปรายแบบซินดิเคต (Syndicate Discussion)

เป็นการอภิปรายแบบกลุ่มย่อย แต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยสมาชิกประมาณ 6-10 คน ที่มีความรู้และประสบการณ์ต่างกัน จุดประสงค์ของการอภิปรายแบบนี้เพื่อให้กลุ่มย่อยได้ศึกษาหรือพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ได้รับมอบหมายจากที่ประชุมใหญ่ สมาชิกจะแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กันในเรื่องที่ได้รับมอบหมาย โดยผลัดกันทำหน้าที่ประธานและเลขานุการกลุ่มลักษณะการจัดโต๊ะเก้าอี้มักเป็นแบบโต๊ะกลม (Round Table) แบบครึ่งวงกลม (Semicircle) แบบตัวยู (U-shape) หรือแบบตัวโอ (O-shape) ตัวอย่างหัวข้อการอภิปราย เช่น การลดปริมาณขยะในโรงเรียน การใช้สมุนไพรไทยในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

6. การอภิปรายแบบระดมสมอง (Brainstorming Discussion)

เป็นการอภิปรายแบบแบ่งกลุ่มย่อย แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกประมาณ 2-6 คน ที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องที่จะอภิปราย จุดประสงค์ของการอภิปรายแบบระดมสมองเพื่อแสวงหาความคิดสร้างสรรค์จากสมาชิกทุกคนให้ได้มากที่สุดในระยะเวลาที่จำกัด แต่ละกลุ่มจะแต่งตั้งประธานนำการอภิปรายกระตุ้นให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีโดยไม่มีการตัดสิน ผิด ถูก ดี ไม่ดี เพื่อรวบรวมความคิดเห็นให้ได้มากที่สุด ส่วนเลขานุการกลุ่มจะทำหน้าที่บันทึกความคิดเห็นของกลุ่ม ขึ้นต่อไปจึงนำความคิดที่รวบรวม

ได้มาวิเคราะห์จัดรวมเข้าเป็นกลุ่มเสร็จแล้วช่วยกันตัดเติมเสริมแต่งให้ได้ความคิดที่สมบูรณ์ที่สุด หลังจากนั้นจึงนำเสนอกลุ่มใหญ่ตามเวลาที่กำหนดลักษณะการจัดโต๊ะเก้าอี้มักเป็นแบบโต๊ะกลม (Round Table) แบบครึ่งวงกลม (Semicircle) แบบตัวยู (U-shape) แบบตัวไอ (I-shape) หรือแบบตัวโอ (O-shape) ตัวอย่างหัวข้อการอภิปราย เช่น ยุทธศาสตร์การยุบรวมเล็กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนทั้งระบบ เป็นต้น

7. การอภิปรายแบบโต๊ะกลม (Round Table Discussion)

การอภิปรายแบบนี้คล้ายคลึงกับการอภิปรายแบบซินดิเคต คือเป็นการอภิปรายในประเด็นที่ได้รับมอบหมายจากที่ประชุมใหญ่หรือตามที่สมาชิกเลือกตามกลุ่มสนใจ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์เพื่อให้ได้ข้อสรุปร่วมกัน โดยมีลักษณะเด่น คือ เน้นการอภิปรายในกลุ่มย่อยซึ่งทุกคนสามารถมองเห็นกันได้หมดและมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นได้เท่าเทียมกันไม่จำกัดจำนวนครั้ง ดังนั้น การเลือกประธานในแต่ละกลุ่มจึงเป็นสิ่งสำคัญในการหาข้อสรุปความคิดเห็นของกลุ่ม ประนีประนอมเมื่อเกิดข้อโต้แย้งกันเอง กระจายโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นโดยปราศจากอคติ ซึ่งในแต่ละกลุ่มอาจอภิปรายในประเด็นเดียวกันหรือเป็นประเด็นย่อยภายใต้เรื่องเดียวกันก็ได้ ลักษณะการจัดโต๊ะเก้าอี้เป็นมักเป็นแบบโต๊ะกลม (Round Table) หรือแบบตัวโอ (O-shape)

8. การอภิปรายแบบเวียนรอบวง (Circular Response Discussion)

เป็นการอภิปรายในหัวข้อที่ได้รับมอบหมายหรือตามกลุ่มสนใจโดยมีกฎเกณฑ์กติกาชัดเจน เช่น ให้อภิปรายหมุนเวียนกันเป็นรอบ ๆ จนครบทุกคน แต่ละคนมีสิทธิ์แสดงความคิดเห็นได้รอบละประมาณ 1-2 นาที ถ้าต้องการสนับสนุนหรือมีข้อโต้แย้งต้องรอจนกว่าจะถึงรอบของตน ถ้ามีเวลามากพออาจใช้จำนวนรอบมากขึ้นได้ สมาชิกในแต่ละกลุ่มไม่ควรเกิน 10 คน เป็นต้น ลักษณะการจัดโต๊ะเก้าอี้เป็นมักเป็นแบบโต๊ะกลม (Round Table) หรือแบบตัวโอ (O-shape)

9. การอภิปรายแบบปฏิจาวิสนา (Questioning-Answering Discussion)

เป็นการอภิปรายที่มีจุดประสงค์ให้สมาชิกผู้รับฟังการอภิปรายเกิดความรู้ ความเข้าใจในปัญหาหรือเรื่องที่ต้องการศึกษาในแง่มุมต่าง ๆ อย่างละเอียดตามความต้องการและความสนใจของผู้ฟัง คณะผู้อภิปรายประกอบด้วยสมาชิกประมาณ 6-8 คน โดยมีผู้ดำเนินการอภิปราย (Moderator) จำนวน 1 คนครึ่งหนึ่งของคณะผู้อภิปรายจะเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากรผู้มีประสบการณ์สูงในเรื่องที่จะอภิปราย ส่วนอีกครึ่งหนึ่งเป็นตัวแทนจากกลุ่มผู้ฟังทำหน้าที่เสนอข้อคำถามให้ผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากรตอบ สำหรับผู้ดำเนินการอภิปรายทำหน้าที่เชื่อมโยงความคิดเห็น ชักถาม ควบคุมเวลาและสรุปผลการอภิปรายลักษณะการจัดโต๊ะเก้าอี้มักเป็นแบบห้องเรียนหรือโรงละคร ตัวอย่างหัวข้ออภิปรายแบบปฏิจา-วิสนา เช่น มองเด็กไทยในยุคโลกาภิวัตน์ บทบาท อบต.กับการพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น

10. การอภิปรายแบบโต้เถียง (Debate Discussion)

เป็นการอภิปรายที่แบ่งผู้อภิปรายออกเป็น 2 ทีม ของประเด็นปัญหาที่มีน้ำหนักความน่าเชื่อถือในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายสนับสนุน อีกฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายค้านโดยมีหัวหน้าทีมอยู่ทั้งสองฝ่าย ทีมหนึ่งประมาณ 3-5 คน ในการอภิปรายจะมีผู้ดำเนินรายการอยู่ 1 คน แต่ละฝ่ายจะอภิปรายแสดงเหตุผลอ้างอิงข้อมูลต่าง ๆ ในการหักล้างข้อมูลของอีกฝ่าย รวมทั้งสร้างความน่าเชื่อถือทางความคิดและความเชื่อของฝ่ายตนเพื่อให้ผู้ฟังคล้อยตามให้มากที่สุดในช่วงเวลาที่เท่ากัน การอภิปรายแบบนี้ส่วนใหญ่แบ่งเป็นสองรอบ แต่ถ้าผู้ร่วมอภิปรายมีจำนวนมากอาจเหลือเพียงรอบเดียวโดยให้หัวหน้าทีมแต่ละฝ่ายเป็นผู้สรุป ส่วนใหญ่ผู้ฟังจะสนุกสนานในการฟังการถกเถียงของผู้พูดซึ่งต้องมีปฏิภาณไหวพริบและวิธีการพูดที่เร้าใจ เมื่อสิ้นสุดการอภิปรายผู้ตัดสินว่าเห็นด้วยกับฝ่ายใดมากที่สุดคือผู้ฟังการอภิปรายแบบนี้มีรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน อีกแบบหนึ่งเรียกว่าการอภิปรายแบบยอวาทิ จะต่างกันตรงที่ผู้ร่วมอภิปรายทั้งสองฝ่ายมีความคิดเห็นตรงกันในหัวข้อที่อภิปรายต่างฝ่ายต่างหาเหตุผลมาสนับสนุนซึ่งกันและกันลักษณะการจัดโต๊ะเก้าอี้มักเป็นแบบห้องเรียน หรือโรงละคร ตัวอย่างหัวข้ออภิปรายแบบโต้เถียง เช่น ชื่อของในห้างดัง ดีกว่าจ่ายสตางค์ในตลาด สมองคนดีกว่าสมองกลอยู่พื้นแผ่นดินไทย สุขใจกว่าต่างแดน เป็นต้น

2.1.4 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย

ทิตินา แคมมณี (2551) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการอภิปราย มี 3 ขั้นตอน

1. ขั้นเตรียมการอภิปราย ผู้สอนต้องเตรียมในสิ่งต่อไปนี้

- หัวข้อและรูปแบบการอภิปราย เตรียมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของบทเรียน เวลาเรียน จำนวนผู้เรียน สถานที่ เช่น ถ้าเวลาจำกัด ควรใช้แบบซุบซิบปรึกษาถ้าต้องการรวบรวมความคิดอาจใช้แบบระดมสมอง ถ้ามีเวลาให้ผู้เรียนได้เตรียมเนื้อหาสาระความรู้มาล่วงหน้า ควรใช้แบบซิมโพเซียม
- ผู้เรียน ผู้สอนควรให้ผู้เรียนเตรียมตัวการอภิปรายมาล่วงหน้าจะทำให้ผู้เรียนได้ประโยชน์จากการเรียนแบบอภิปรายอย่างแท้จริง
- ห้องเรียน ผู้สอนควรจัดโต๊ะเก้าอี้ให้เหมาะสมกับรูปแบบการอภิปราย เช่น จัดแบบวงกลมเหมาะสำหรับการอภิปรายแบบระดมสมองจัดแบบตัวยูหรือสี่เหลี่ยมผืนผ้าเหมาะสำหรับกลุ่มใหญ่จัดแบบตัวทีหรือแบบเรียงแถวหน้ากระดานเหมาะสำหรับ แบบหมู่พานแนล
- สื่อการเรียน อาจต้องใช้เอกสารประกอบการอภิปรายของแต่ละกลุ่มผู้สอนควรเตรียมไว้ให้พร้อม

2. ขั้นดำเนินการอภิปราย ผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการควบคุมและอภิปรายให้ดำเนินไปได้ด้วยดีต้องดำเนินการต่อไปนี้

- บอกหัวข้อหรือปัญหาที่จะอภิปรายให้ชัดเจน
- ระบุจุดประสงค์การอภิปรายให้ชัดเจน
- บอกเงื่อนไขหลักเกณฑ์การอภิปรายเช่นระยะเวลาที่ใช้ รูปแบบวิธีการ

- ให้ดำเนินการอภิปรายโดยผู้สอนควรช่วยเหลือให้การอภิปรายดำเนินไปได้ด้วยดี ผู้สอนไม่ควรเข้าไปกำกับหรือเข้าไปแทรกแซงผู้เรียนตลอดควรคอยอยู่ห่างๆ

3. ขั้นสรุป ประกอบด้วย

- สรุปผลการอภิปรายเป็นช่วงที่ผู้แทนกลุ่มสรุปอภิปราย นำเสนอผลการอภิปรายต่อที่ประชุม ผู้สอนอาจถามคำถามผู้อภิปรายได้ในสาระสำคัญที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับขณะเดียวกันช่วยกลุ่มอภิปรายให้เกิดความกระจ่างในเนื้อหาบางตอนได้

- สรุป เรียน ผู้สอนเป็นผู้สรุปเนื้อหาสาระสำคัญที่ได้จากการอภิปรายควรได้เสริมข้อคิดแทรกความรู้ ตลอดจนนำแนวทางความรู้ไปใช้เกิดประโยชน์การสรุปนั้นควรสรุปเป็นหัวข้อกระดานดำ เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจและบันทึกได้ง่าย

- ประเมินผลการเรียน ผู้สอนควรมีการประเมินผลการเรียนการอภิปรายภายหลังที่สิ้นสุดบทเรียนเพื่อดูว่าการอภิปรายในคาบนั้นมีคุณค่าหรือมีข้อบกพร่องอย่างไรโดยประเมินให้ครอบคลุมถึงเนื้อหาหัวข้อการอภิปราย จุดประสงค์ รูปแบบ บรรยากาศฯลฯ ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนด้วย

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2551) กล่าวว่าขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย มีดังนี้

1. ขั้นเตรียมการอภิปราย ผู้สอนจะต้องเตรียมการในสิ่งต่อไปนี้

- กำหนดหัวข้อ วัตถุประสงค์ รูปแบบการอภิปราย

- ผู้สอนควรกำหนดบทบาทให้ผู้เรียน และให้เวลาผู้เรียนเตรียมการอภิปรายหลังจากทราบหัวข้อ โดยการหาข้อมูลหรือรายละเอียดเพื่อเข้าร่วมอภิปราย

- สื่อการเรียน อาจจะเป็นเอกสารหรือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็น เช่น แผนภูมิเครื่องฉาย ภาพข้ามศีรษะ แผ่นใส เป็นต้น

- สถานที่ อาจจะเป็นห้องเรียนซึ่งผู้สอนควรจัดโต๊ะเก้าอี้ให้เหมาะสมกับรูปแบบการอภิปราย เช่น จัดแบบวงกลม ครึ่งวงกลม รูปตัวยู รูปตัวโอ รูปตัวที

2. ขั้นดำเนินการอภิปราย ผู้สอนมีบทบาทสำคัญโดยเป็นผู้ควบคุมให้การอภิปรายดำเนินไปด้วยดี ดังนั้นผู้สอนควรดำเนินการดังนี้

- บอกหัวข้อหรือปัญหาและวัตถุประสงค์ของการอภิปราย

- บอกเงื่อนไขหลักเกณฑ์การอภิปราย เช่น รูปแบบวิธีการอภิปราย ระยะเวลาที่ใช้ บทบาทหน้าที่ของผู้อภิปราย ผู้ดำเนินการอภิปราย การรับฟังผู้อื่นและการเคารพมติส่วนรวม เป็นต้น

- ดำเนินการอภิปราย โดยมีผู้ดำเนินการอภิปรายจะต้องใช้ความสามารถควบคุมให้การอภิปรายดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ขณะที่ผู้เรียนเข้ากลุ่มอภิปราย ผู้สอนไม่ควรเข้าไปกำกับหรือแทรกแซงผู้เรียนตลอดเวลา แต่ควรคอยดูแลกระตุ้นให้เกิดกำลังใจ ให้คำแนะนำเมื่อผู้เรียนต้องการเท่านั้น

3. ขั้นสรุป ประกอบด้วย

- สรุปผลการอภิปราย ผู้แทนกลุ่มสรุปผลการอภิปรายแล้วนำเสนอผลการอภิปรายต่อที่ประชุม เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเปิดโอกาสให้ผู้ฟังซักถาม ผู้อภิปรายตอบคำถาม ผู้สอนคอยช่วยเหลือเพิ่มเติมในสาระสำคัญได้

4. ขั้นสรุปบทเรียน ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญและแนวคิดที่ได้จากการอภิปราย

5. ขั้นประเมินผลการเรียน ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันนำเสนอข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนรู้ต่อไป

คณะกรรมการจัดทำต้นฉบับ คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ (2557) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนแบบอภิปรายไว้ดังนี้

ขั้นตอนการเรียนรู้

1. ขั้นตอนการอภิปราย

- กำหนดหัวข้อ วัตถุประสงค์ รูปแบบอภิปราย
- ผู้สอนควรกำหนดบทบาทให้ผู้เรียน
- สื่อการเรียน อาจจะเป็นเอกสารหรือวัสดุต่าง ๆ ที่จำเป็น
- สถานที่ อาจจะเป็นห้องเรียนซึ่งผู้สอนควรจัดโต๊ะเก้าอี้ให้เหมาะสมกับรูปแบบการอภิปราย

2. ขั้นบรรยาย

- บอกหัวข้อหรือปัญหาและวัตถุประสงค์
- บอกเงื่อนไขหลักเกณฑ์
- ดำเนินการอภิปราย

3. ขั้นสรุป

- สรุปผลการอภิปราย ผู้แทนกลุ่มสรุปผลการอภิปรายแล้วนำเสนอผลการอภิปรายต่อที่ประชุม

4. ขั้นสรุปบทเรียน

- ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญและแนวคิดที่ได้จากการอภิปราย

5. ขั้นประเมินผลการเรียน

- ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนรู้

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค KWL Plus

2.2.1 ความหมายของเทคนิค KWL Plus

เกียรติชัย ยานะรังษี (2540: 39) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค KWL Plus เป็นยุทธวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นการสอนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนนำเอาประสบการณ์เดิมมาช่วยในการตีความเนื้อเรื่องที่อ่าน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตั้งคำถาม ทำให้ผู้เรียนมีจุดประสงค์ในการอ่าน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนในกลุ่ม

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545: 88) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับทักษะการคิดอย่างรู้ตัวว่าตนคิดอะไร มีวิธีคิดอย่างไร สามารถตรวจสอบความคิดของตนเองได้ และสามารถปรับเปลี่ยนกลวิธีการคิดของตนได้ โดยผู้เรียนจะได้รับการฝึกให้ตระหนักในกระบวนการทำความเข้าใจตนเอง มีการวางแผน ตั้งจุดมุ่งหมาย ตรวจสอบความเข้าใจของตน มีการจัดระบบข้อมูลเพื่อดึงมาใช้ภายหลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Donna M. Ogle (1986: 626-631) อ้างถึงในสุพรรณิ สุทธิรินทร์ (2547: 20) ได้พัฒนาการสอนแบบ KWL Know-Want-Learn (What do I know ?, What do I want to learn?, What did I learn?) เพื่อใช้ในการสอนอ่านแบบโครงสร้างความรู้โดยจัดการสอนที่เน้นกิจกรรมการอ่านที่เชื่อมโยงกับทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์เดิมบนพื้นฐานความเชื่อที่ว่านักเรียนได้เรียนรู้อะไรมาบ้างแล้วก่อนการอ่าน (What do I know?) ด้วยวิธีการวิเคราะห์หัวเรื่องและทำนายเหตุการณ์ของเรื่องก่อนที่จะอ่านโดยให้นักเรียนระดมกำลังสมอง (Brainstorming) ช่วยกันคิดว่านักเรียนต้องการรู้อะไร (What do I want to learn?) ตั้งคำถามตอบคำถามระหว่างการอ่านและถามตัวเองว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้อะไร (What did I learn?) หลังการอ่านซึ่งเป็นวิธีการสอนที่จะช่วยให้ครูค้นหาพื้นฐานความรู้ของนักเรียนที่มีต่อเรื่องที่จะอ่านและโดยสร้างแผนภาพตาราง KWL เพื่อบันทึกรายการข้อมูลความรู้ข้อคำถามลงในแต่ละช่องโดยให้นักเรียนเขียนสิ่งที่นักเรียนต้องการรู้ลงในช่อง W- What we want to know และผลการเรียนรู้ของนักเรียนในช่อง L-What we have learned หลังจากให้นักเรียนอ่านจบ

ชนัท ธาตุทอง (2551: 234) ได้ให้ความหมายของ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus ไว้ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการอ่าน โดยกระบวนการทำความเข้าใจตนเอง มีการวางแผน ตั้งจุดมุ่งหมาย ตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง และมีการจัดระบบข้อมูล

Carr and Ogle (1987:626 - 631) อ้างใน วัชรแก้วสาระ (2555) ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus ไว้ดังนี้ K (What do I know?) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนตรวจสอบหัวข้อเรื่องราวตนเองมีความรู้เกี่ยวกับหัวข้อเรื่องมาน้อยเพียงใด เป็นการนำความรู้เดิมมาใช้เพราะการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้พื้นฐาน และประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญในการจัดกิจกรรมก่อนการอ่าน ซึ่งเป็นการเตรียมนักเรียนในการเรียนรู้เนื้อหาใหม่ การบูรณาการระหว่างความรู้พื้นฐานและเรื่องที่นักเรียนจะอ่านช่วยให้นักเรียนสามารถสร้างความหมายของบทอ่านได้ดีและผู้อ่านควรได้รับการกระตุ้นความรู้พื้นฐานให้เหมาะสม ดังนั้นในขั้นตอนนี้ทฤษฎีประสบการณ์เดิมซึ่งเป็นทฤษฎีว่าด้วยหลักการนำความรู้พื้นฐาน ความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมมาใช้ในการเรียนการสอน จึงเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญมาก W (What do I want to learn?) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนจะต้องถามตนเองว่าต้องการรู้อะไรในเรื่องที่จะอ่านบ้าง ซึ่งคำถามที่นักเรียนสร้างขึ้นก่อนการอ่านนี้ เป็นการตั้งเป้าหมายในการอ่านและเป็นการคาดหวังว่าจะพบอะไรในบทอ่านบ้าง

L1 (What did I learn?) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนสำรวจว่าตนเองได้เรียนรู้อะไรบ้างจากบทอ่าน โดยนักเรียนจะหาคำตอบให้กับคำถามที่ตนเองตั้งไว้ในขั้นตอน W และจดบันทึกสิ่งที่ตนเองเรียนรู้ พร้อมกับสำรวจข้อคำถามที่ยังหาคำตอบไม่ได้ เพื่อค้นหาคำตอบต่อไป

L2 (Mapping) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากขั้นตอน K มาจัดกลุ่ม โดยเขียนความคิดหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาความคิดรอง ความคิดย่อยเพื่ออธิบายเพิ่มเติม

L3 (Summarizing) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนสรุปเรื่องราวจากแผนผังความคิดอีกครั้งหนึ่ง จากข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปความหมายของเทคนิค KWL Plus ได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยเทคนิค KWL Plus หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นในด้านการอ่าน ให้สามารถนำความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมมาช่วยในการสร้างความเข้าใจ ผู้เรียนมีทักษะการคิด วิธีการคิด ตรวจสอบความคิดตนเอง และรู้ว่าตนเองคิดอะไร ทำให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจได้ด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนคือ K (What do I know), W (What do I want to learn) และ L (What did I learn) และได้พัฒนาการสอนอ่านแบบ KWL Plus ขึ้นด้วยการเพิ่มการทำแผนภูมิบทอ่าน (Mapping Text) และการสรุปข้อความ (Summarizing Information) จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

2.2 เป้าหมายของเทคนิค KWL Plus

KWL Plus เป็นเทคนิควิธีสอนหนึ่งที่มีเป้าหมายในการนำมาใช้ตามแนวคิดของนักการศึกษา ดังต่อไปนี้ Martini (2003) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus ดังนี้

1. ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้แบบร่วมมือและทำงานเป็นทีม
 2. เพื่อเก็บชิ้นงานจากแผนภาพตาราง KWL มาเป็นข้อมูลสำหรับครูในการช่วยเหลือการเรียนรู้ของนักเรียน
 3. เพื่อให้นักเรียนเรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้ชิ้นงานในการประเมินพัฒนาการของนักเรียน
- วัชรรา เล่าเรียนดี (2549: 145) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus ดังนี้
1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอ่านอย่างกระตือรือร้น เป็นการอ่านที่ฝึกการถามตนเองและการใช้ความคิด และคิดในเรื่องที่อ่านเป็นสำคัญ
 2. สามารถพัฒนาสมรรถภาพในการกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการอ่าน สรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน จัดการกับสาระความรู้ขึ้นใหม่ตามความเข้าใจของตนเอง โดยการใช้แผนผังมโนทัศน์หรือแผนผังความคิด และเขียนสรุปเรื่องที่อ่านจากแผนผังนั้น
 3. ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้กับผู้เรียนได้
 4. ฝึกการระดมสมองโดยมีกรอบในการร่วมกันคิด

ฉันท ชาติทอง (2551: 235) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกให้ผู้เรียนมีความตระหนักในกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง โดยมีการวางแผน ตั้งจุดมุ่งหมาย ตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง ตลอดจนมีการจัดระบบข้อมูลความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545:88-92) กล่าวว่าขั้นตอนการเรียนรู้แบบ KWL Plus ประกอบด้วยกิจกรรม 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนกิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre-Reading Activities) ประกอบด้วย

1.1 ขั้น K (What You Know) เป็นขั้นของการเตรียมความรู้พื้นฐานก่อนอ่าน ผู้สอนอาจทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการจะสอน แล้วให้ผู้เรียนช่วยกันระดมสมองมีการบันทึกความคิดเห็นที่เกิดจากการระดมสมอง ซึ่งอาจทำได้หลายวิธี เช่น แผนที่ความคิด หรือ แผนใยแมงมุม ให้ชัดเจน ซึ่งประกอบไปด้วยความคิดหลักความคิดรองและความคิดย่อยตามลำดับ โดยผู้สอนช่วยจัดข้อความที่เป็นความคิดให้ถูกต้องก่อนที่จะให้ผู้เรียนคัดลอกแผนที่ความคิดหรือแผนผังนั้นลงในกระดาษ แต่ถ้าผู้เรียนคุ้นเคยกับการเขียนแผนผังความคิดแล้ว ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนแต่ละคนเขียนสิ่งที่ตนรู้เกี่ยวกับหัวข้อที่ผู้สอนจะให้เรียนรู้ เป็นแผนผังความคิดด้วยตนเอง

- ครูกระตุ้นความรู้และความรู้เดิมของนักเรียน โดยให้นักเรียนระดมพลังสมอง อภิปรายในกลุ่มร่วมกับครูเกี่ยวกับหัวข้อที่จะเรียน ว่าในเรื่องนี้นักเรียนรู้อะไรบ้างหลังจากระดมสมองและอภิปรายแล้ว ครูเขียนสิ่งที่นักเรียนรู้เกี่ยวกับหัวข้อนั้น ลงในช่อง K
- ครูจัดประเภทข้อมูลจากข้อความในช่อง K เป็นตัวอย่างให้นักเรียนดู โดยจัดเป็นประเภทเดียวกัน แล้วนักเรียนจัดประเภทของข้อมูลในช่อง K ของตนเอง

2. ขั้นตอนกิจกรรมระหว่างการอ่าน (During Reading Activities) ประกอบด้วยขั้นตอนย่อยดังนี้

2.1 ขั้น W (What You Want to Know)

- นักเรียนตั้งคำถามในสิ่งที่ตนรู้ เกี่ยวกับเรื่องนั้นแล้วเขียนลงในช่อง W (Want to Know)
- ครูเอาข้อความให้นักเรียนอ่าน ให้นักเรียนค้นหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ในช่อง w ถ้าพบข้อมูลใหม่ ๆ นักเรียนสามารถตั้งคำถามเพิ่มเติมในช่อง ได้อีก

3. ขั้น L (What You Have Learned) หลังจาก que ผู้เรียนอ่านข้อความแล้ว ให้ผู้เรียนเขียนคำตอบที่ได้ลงในกระดาษเปล่ารวมทั้งเขียนข้อมูลอื่น ๆ ที่ศึกษาเพิ่มเติมได้ แต่ไม่ได้ตั้งคำถามไว้การบันทึกข้อมูลตามกิจกรรมในขั้น K W และ L นั้นผู้สอนควรให้ผู้เรียนบันทึกโดยใช้ตาราง 3 ช่องดังตาราง

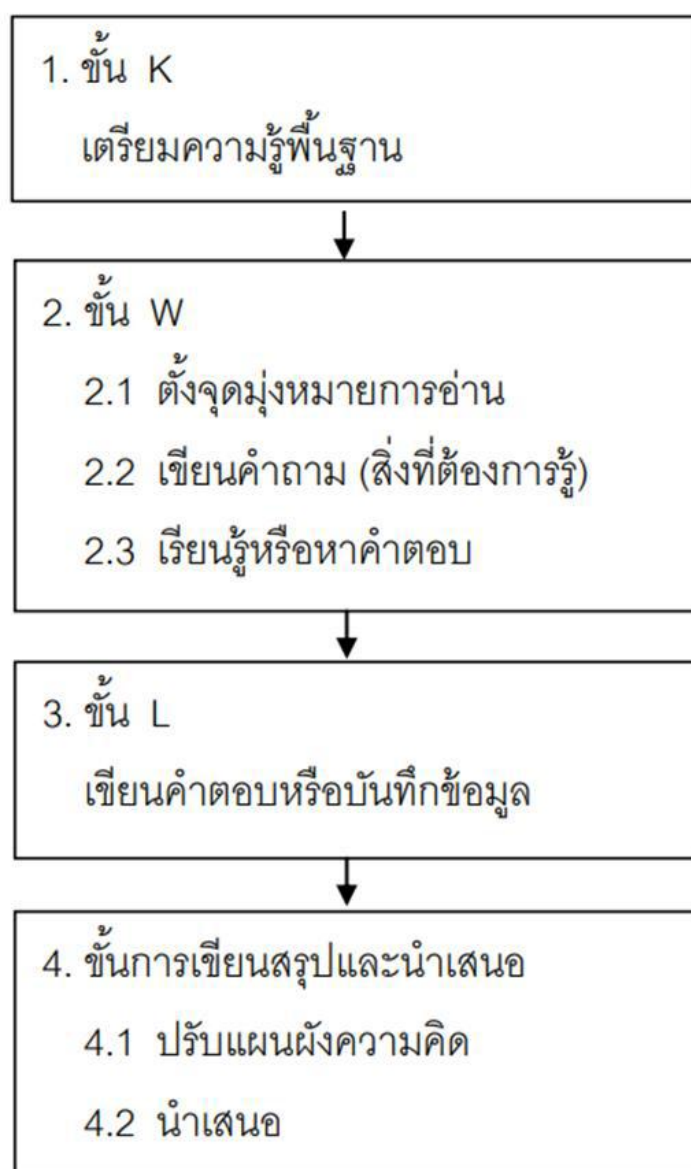
ตารางที่ 2.1 ตารางบันทึกข้อมูลตามกิจกรรม KWL

K (ผู้เรียนรู้อะไรบ้าง)	W (ผู้เรียนต้องการรู้อะไรบ้าง)	L (ผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง)

4. ขั้นตอนกิจกรรมหลังการอ่าน (Post Reading Activities) ขั้นการเขียนสรุปและนำเสนอ กิจกรรมในขั้นนี้เป็นกิจกรรมเพิ่มเติมในขั้นตอนหลัก KWL หลังจากผู้เรียนเรียนรู้ และเขียนข้อมูลความรู้ที่ได้ในขั้น W และ L แล้วให้ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้มาปรับแผนผังความคิดเดิมที่ผู้เรียนเขียนไว้ ในขั้น K ซึ่งอาจจะมีการตัดทอน

เพิ่มเติมหรือจัดระบบข้อมูลใหม่เพื่อให้ผังความคิดมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น แล้วให้นักเรียนนำเสนอการสรุปความ จากเรื่องที่อ่าน โดยการพูดหรือเขียนจากแผนผังความคิดเห็น หรืออาจมีกิจกรรมอื่นที่ผู้สอนเห็นว่าเป็นกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

5. ข้อสังเกต เทคนิค KWL โดยปกตินิยมใช้ในกรณีที่ต้องการให้ผู้เรียนอ่านหรือศึกษาเรื่องราวอย่างใดอย่างหนึ่ง หรืออาจเป็นการศึกษาจากการฟังบรรยาย หรือดูวีดิทัศน์ แล้วต้องการให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดในเรื่องที่เรียนรู้ ถือเป็นการฝึกทักษะการอ่าน การฟังด้วย หลังจากนั้นผู้เรียนจะเขียนคำตอบ ซึ่งคำตอบของผู้เรียนจะมีต่าง ๆ กันสิ่งที่ผู้เรียนเขียนจะสะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจในการเรียนรู้หรือสิ่งที่เขาต้องการศึกษา และความคิดรวบยอดที่เขาเขียนเป็นแผนผังความคิด นั่นคือ สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้

ภาพที่ 2.1 แสดงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus

ที่มา : สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545)

Carr and Ogle (1987) อ้างถึงใน วิไลวรรณ สวัสดิวงศ์ (2547: 75) ที่ได้เสนอขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plusไว้ดังนี้

ขั้น K (What do I know)

ขั้นตอนนี้ก่อนที่นักเรียนจะอ่านเรื่อง ครูอธิบายความคิดรวบยอดของเรื่องและกำหนดคำถามโดยครูกระตุ้นหรือถามให้นักเรียนได้ระดมสมอง (Brainstorms) เกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนรู้อยู่แล้วและนำข้อมูลที่ได้มาจำแนก แล้วเขียนคำตอบของนักเรียนในแผนภูมิรูปภาพช่อง K (What do I know) หลังจากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันจัดประเภทความรู้ที่คาดการณ์ว่าอาจเกิดขึ้นในเรื่องที่จะอ่าน

ขั้น W (What do I want to learn)

ในขั้นตอนนี้ให้นักเรียนค้นหาความจริงจากคำถามในสิ่งที่สนใจอยากรู้ หรือคำถามที่ยังไม่มีคำตอบเกี่ยวกับความคิดรวบยอดของเรื่อง พร้อมทั้งให้นักเรียนเขียนรายการคำถามที่ตั้งไว้ในระหว่างอ่านนักเรียนสามารถเพิ่มคำถามและคำตอบในกลุ่มของตัวเองได้

ขั้น L1 (What did I learn)

ในขั้นตอนนี้ให้นักเรียนบันทึกความรู้ที่ได้ระหว่างการอ่านและหลังการอ่าน ลงในช่อง L (What did I learn) พร้อมทั้งตรวจสอบคำถามที่ยังไม่ได้ตอบ

ขั้น L2 (Mapping)

นักเรียนนำข้อมูลที่จัดประเภทไว้ในขั้นตอนนี้ K(What do I know) เขียนชื่อเรื่องไว้ในตำแหน่งตรงกลางและเขียนองค์ประกอบหลักของแต่ละหัวข้อ พร้อมทั้งเขียนอธิบายเพิ่มเติมในแต่ละประเด็น

ขั้น L3 (Summarizing)

ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนช่วยกันสรุปและเขียนสรุปความคิดรวบยอดจากแผนภูมิความคิดซึ่งการเขียนในขั้นนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูและนักเรียนในการประเมินความเข้าใจของนักเรียน

Buehl, (2004) อ้างถึงใน วิไลวรรณ สวัสดิวงศ์ (2547:76-77) ได้เสนอขั้นตอนการใช้เทคนิค KWL Plus ดังนี้

ขั้นที่ 1 ระบุสิ่งที่นักเรียนรู้หรือสิ่งที่นักเรียนคิดว่ารู้อยู่ในช่อง K (Identify What we want to know or Think you know – The K) ในขั้นนี้นักเรียนจะระลึกว่านักเรียนรู้อะไรมาบ้างหรือคิดว่ารู้อะไรบ้างเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน ซึ่งครูอาจจะถามนักเรียนทีละคนเพื่อเชื่อมต่อรายละเอียดของเรื่องจากความคิดของแต่ละคน และบันทึกสิ่งที่นักเรียนรู้อยู่ในช่อง K – What we know

ขั้นที่ 2 ระบุว่านักเรียนต้องการรู้อะไร ลงในช่อง W (Identify What we want to know - The W) ขั้นนี้ครูหรือนักเรียนถามเกี่ยวกับหัวข้อเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล อาจเป็นคำถามข้อมูลที่ได้บันทึกไว้ในช่อง K หรือเป็นคำถามสิ่งที่นักเรียนสงสัยเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน แล้วบันทึกคำถามลงในช่อง W – What we want to know

ขั้นที่ 3 จัดประเภทความรู้และสิ่งที่ต้องการรู้ (Categorize the K and W)แนะนำนักเรียนเพื่อตัดสินใจในการจัดประเภทรายการต่าง ๆ ของข้อมูลในช่อง K และช่อง W ประเภทของข้อมูลที่นักเรียนคาดว่าจะใช้ เช่น แบ่งเป็นสถานที่ สาเหตุ ผลที่เกิดขึ้น การจัดระบบข้อมูลเป็นขั้นตอนแรกที่จะทำให้ นักเรียนสามารถสรุปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้นักเรียนมองเห็นข้อมูลที่ไม่สามารถจัดเข้ากลุ่มได้

ขั้นที่ 4 การอ่านบทความ (Read the Article) ในขณะที่นักเรียนอ่านเรื่องนักเรียนจะค้นหาคำตอบและขยายความเข้าใจที่มีต่อเรื่อง ครูควรกระตุ้นการตั้งคำถามเพื่อตอบคำถามข้อมูลใหม่บันทึกความรู้ที่ได้ไว้ในช่อง L - What we have learned

ขั้นที่ 5 ระบุข้อมูลใหม่ (Identify New Information) หลังการอ่านนักเรียนระบุข้อมูลใหม่ที่ค้นพบจากการอ่าน ข้อมูลที่ได้มาใหม่นี้จะนำไปรวมกับประเภทของข้อมูลที่ได้จัดประเภทของข้อมูลไว้แล้ว หากมีความจำเป็นอาจจัดประเภทของข้อมูลเพิ่มเติม

ขั้นที่ 6 สร้างแผนภูมิรูปภาพความคิด (Create a Concept Map) หลังจากที่นักเรียนได้เติมข้อความในแผนภาพตาราง KWL สมบูรณ์แล้ว นักเรียนแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่ม นำข้อมูลที่ได้จัดประเภทไว้มาสร้างแผนภูมิรูปภาพความคิด ซึ่งแผนภูมิรูปภาพความคิดนี้จะช่วยให้นักเรียนได้มองเห็นภาพรวมของเรื่องที่ได้อ่าน และช่วยสังเคราะห์และสรุปผลการเรียนรู้จากการอ่านได้ดีขึ้น

ขั้นที่ 7 ระบุสิ่งที่จะศึกษาต่อไปในอนาคต (Identify Further Investigation)หลังจากนักเรียนได้สร้างแผนภูมิรูปภาพความคิดเสร็จสมบูรณ์ นักเรียนจะเกิดความกระตือรือร้นในสิ่งที่นักเรียนรู้และตัดสินใจที่จะเพิ่มข้อมูล สำหรับคำถามในช่อง W ที่ยังไม่สามารถหาคำตอบได้ให้จัดเตรียมการอ่านเพื่อศึกษาค้นคว้าต่อไปในอนาคต

วัชร เล่าเรียนดี (2548:146-147) ได้กล่าวถึงกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL PLUS ไว้ ดังนี้

1. **ขั้น K (Know)** รู้อะไรจากเรื่องที่ให้อ่าน หรือจากหัวเรื่องที่กำหนด ก่อนที่ครูจะให้ผู้เรียนอ่านรายละเอียดของเรื่องที่กำหนดให้ ครูอาจเสนอชื่อเรื่อง คำสำคัญของเรื่อง เพื่อถามคำถามว่ารู้อะไร จากคำหรือชื่อเรื่อง เพื่อจะให้ทราบว่านักเรียนมีความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่านให้นักเรียนระดมสมองหาคำตอบ หรือให้ระบุคำต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง / คำ / ความคิดรวบยอดที่ระบุ

2. **ขั้น W (What do we want to learn)** เราอยากรู้อะไรจากคำต่าง ๆ ที่ระบุในขั้น K โดยให้นักเรียนตั้งคำถามจากคำที่นำเสนอ ซึ่งคำถามจะมาจากความสนใจ ใคร่รู้ของนักเรียนเองโดยที่นักเรียนจะต้องตอบลงในตารางตรงช่อง W ต่อจากนั้นให้นักเรียนอ่านเรื่องหรือบทความที่กำหนดโดยละเอียด ตรวจสอบคำตอบ ข้อเท็จจริงที่ได้จากการอ่าน ระหว่างอ่านอาจมีคำถามเพิ่มและมีการตอบโดยกลุ่ม

3. **ขั้น L1 (What did we learn)** เราได้เรียนรู้อะไรบ้าง นักเรียนเขียนคำตอบลงในตารางตรงช่อง L ตรวจสอบว่ามีคำถามใดบ้างที่ยังไม่มีการตอบ

4. **ขั้น L2 สร้างแผนผังความคิด (Mind Mapping)** นักเรียนต้องกลับไปอ่านบททวนจากขั้น K เพื่อจะได้จัดประเภทของสิ่งที่เรียนรู้โดยเขียนคำสำคัญไว้ตรงกลางแผนผังความคิดและโยงความสัมพันธ์กับคำสำคัญย่อยเพื่ออธิบายรายละเอียดของความคิดหลัก

5. **ขั้น L3 ขั้นสรุป** นักเรียนเขียนหมายเลขกำกับลำดับความคิดรวบยอด แผนผังความคิด เพื่อเขียนสรุป การสรุปในขั้นนี้เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งจะบอกถึงความเข้าใจในเรื่องที่อ่านของนักเรียน

2.4 บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้แบบ KWL Plus

Carr and Ogle (1987) กล่าวถึงใน วิไลวรรณ สวัสดิวงศ์ (2547: 77 - 78) ได้กล่าวถึงการนำเทคนิค KWL Plus มาใช้เป็นกลวิธีในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์โดยผ่านการอ่าน ดังต่อไปนี้

1. เลือกเรื่องหรือบทความที่เหมาะสมกับระดับชั้นและระดับความสามารถในการอ่านตามวัยของนักเรียน

2. สร้างแผนภูมิภาพ KWL (KWL- chart) บนกระดานและสร้างใบงานสำหรับนักเรียนดังตาราง

ตารางที่ 2.2 การบันทึกข้อมูลโดยเทคนิค KWL Plus

K (นักเรียนรู้อะไรบ้าง)	W (นักเรียนต้องการรู้อะไร)	L (นักเรียนได้เรียนรู้อะไร)
แผนผังมโนทัศน์		

ในการดำเนินการสอนนั้นครูจะต้องกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิด ระดมพลังสมอง (Brainstorm) แลกเปลี่ยนความรู้เพื่อดึงดูดความรู้ทั้งหมดของนักเรียนเกี่ยวกับหัวข้อที่จะอ่าน โดยครูใช้คำถามกระตุ้น (Prompting) กระตุ้นนักเรียนเพื่อให้อธิบายเหตุผลที่นักเรียนมีความคิด

เช่นนั้น บันทึกสิ่งที่นักเรียนเรียนรู้ในช่อง K (What do I know?) และแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่คาดว่าจะใช้

3. แนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการตั้งคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบที่ต้องการจากการอ่าน นำคำถามที่ตั้งไว้ใส่ลงในช่อง W (What do I want to learn?) คำถามเหล่านี้อาจได้มาจากการอภิปรายหรือการระดมความคิด คำถามควรมีหลากหลายเพื่อพัฒนาการคิด การจัดประเภทองค์ประกอบหลักของข้อมูลที่คาดการณ์ไว้จะเป็นการช่วยให้นักเรียนมีวัตถุประสงค์ในการอ่าน

4. ในขณะที่อ่านกระตุ้นนักเรียนให้แสวงหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ แสวงหาข้อมูลใหม่เพิ่มเติมและเพิ่มคำถาม

5. หลังจากอ่านเรื่องหรือบทความ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปรายผลการเรียนรู้ที่ได้จากการอ่าน และเขียนลงในช่อง L (What did I learn?) บันทึกแนวคิด ความรู้ที่พบว่าน่าสนใจจากการอ่าน สำหรับคำถาม บางคำถามที่ยังหาคำตอบที่ได้จากการอ่านครั้งนี้ ครูควรแนะนำแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมแก่นักเรียน

6. สร้างแผนภาพความคิด ให้นักเรียนจัดประเภทของข้อมูลที่ได้บันทึกไว้ในช่อง L (What did I learn?) และถามคำถามเพื่อให้นักเรียนได้บรรยายความคิด สร้างแผนภาพความคิดข้อมูลที่มีความสำคัญที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

7. แนะนำนักเรียนในการสรุป การเลือกข้อมูลและการจัดระบบข้อมูล ครูควรแนะนำนักเรียนให้ใช้ โครงร่างข้อมูลจากแผนภาพความคิด เพื่อช่วยให้นักเรียนสรุปข้อมูลได้เหมาะสมมากยิ่งขึ้นและให้นักเรียนเขียน รายละเอียดเฉพาะที่เป็นใจความหลักเพื่อขยายหัวข้อในแต่ละประเภท จากที่กล่าวมาจึงสามารถสรุปบทบาทหน้าที่ของครูและนักเรียนได้ดังตาราง

ตารางที่ 2.3 ตารางสรุปบทบาทหน้าที่ของครูและนักเรียนตามเทคนิค KWL Plus

ชั้น	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
K	- ครูเลือกเรื่องหรือบทความที่เหมาะสมกับระดับชั้นและระดับความสามารถในการอ่านตามวัยของนักเรียน กระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิด โดยใช้คำถามตะล่อมเพื่อให้นักเรียนอธิบายเหตุผลและแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่คาดว่าจะใช้	- ตอบคำถาม และบันทึกสิ่งที่นักเรียนรู้ ในช่อง K (What do I know)
W	- แนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการตั้งคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบที่ต้องการจากการอ่าน - กระตุ้นให้นักเรียนแสวงหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ในขณะอ่าน	- อภิปรายและระดมความคิดเขียนคำถามที่ตั้งไว้ลงในช่อง W (What do I want to learn?) - อ่านเรื่องหรือบทความและตอบคำถามที่ตั้งไว้ รวมทั้งเพิ่มเติมคำถามในประเด็นที่ต้องการรู้
L	- ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปรายผลการเรียนรู้ที่ได้จากการอ่าน - ครูแนะนำแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมแก่นักเรียนในส่วนที่นักเรียนยังหาคำตอบไม่ได้	- อภิปราย และเขียนบันทึกแนวคิดความรู้ที่พบว่าน่าสนใจจากการอ่านลงในช่อง L (What did I learn) - ค้นคว้าเพิ่มเติมคำถามบางคำถามที่ยังหาคำตอบไม่ได้จากการอ่านครั้งนี้
Plus	- ทบทวนรูปแบบการเขียนแผนผังมโนทัศน์โดยให้นักเรียนช่วยกันเลือกรูปแบบที่เหมาะสมในการสรุปเรื่องที่อ่าน - สร้างแผนผังมโนทัศน์ โดยเลือกข้อมูลสำคัญที่ได้จากเรื่องที่อ่าน	- สรุปข้อมูลโดยใช้โครงร่างข้อมูลจากแผนผังมโนทัศน์ เพื่อช่วยให้นักเรียนได้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยเขียนรายละเอียดเฉพาะที่เป็นใจความหลักเพื่อขยายหัวข้อในแต่ละประเภท

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลจากความสามารถของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งเกิดได้จากการกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู ประสบการณ์ของผู้เรียนที่ได้จากการเรียน ซึ่งต้องผ่านการวัดและประเมินผลก่อนถึงจะได้ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการ โดยคำว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้ สมพร เชื้อพันธ์ (2547, หน้า 53) สรุปว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ หมายถึงความสามารถความสำเร็จและสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนที่ได้จากการเรียนรู้อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคลซึ่งสามารถวัดได้จากการทดสอบด้วยวิธีการต่าง ๆ

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข (2548, หน้า 125) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึงขนาดของความสำเร็จที่ได้จากกระบวนการเรียนการสอน

ปราณี กองจินดา (2549, หน้า 42) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และยังได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

ไพโรจน์ คะเซนทร์ (2556) ให้คำจำกัดความผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า คือคุณลักษณะ รวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือ มวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถสมองของบุคคลว่าเรียนแล้วรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไร ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนการฝึกฝนหรือประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งในโรงเรียน ที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ รวมทั้งความรู้สึกร ค่านิยม จริยธรรมต่าง ๆ ก็เป็นผลมาจากการฝึกฝนด้วย

จากข้อความข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถหรือผลสำเร็จของผู้เรียน ที่เกิดจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประสบการณ์ของผู้เรียน การฝึกฝนในด้านใดด้านหนึ่ง และออกมาเป็นผลที่ผู้เรียนได้กระทำ

2.3.2 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอน หรือการตัดสินผลการเรียน เพราะเป็นการวัดระดับความสามารถในการเรียนรู้ของบุคคลหลังจากที่ได้รับการฝึกฝน โดยอาศัยเครื่องมือประเภทแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ซึ่งเป็นเครื่องมือที่นิยมมากที่สุด

Bloom (1982) กล่าวถึงการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถือว่าสิ่งใดก็ตาม ที่มีปริมาณอยู่จริงสิ่งนั้นสามารถวัดได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็อยู่ภายใต้

กรอบแนวคิดดังกล่าว ซึ่งผลการวัดจะเป็นประโยชน์ในลักษณะทราบและประเมินระดับความรู้ ทักษะและเจตคติของนักเรียน และระดับความรู้ความสามารถตามแนวคิดของ Bloom มี 6 ระดับ ดังนี้

1. ความจำ คือ สามารถจำเรื่องต่าง ๆ ได้ เช่น คำจำกัดความสูตรต่าง ๆ วิธีการ เช่น นักเรียนสามารถบอกชื่อสารอาหาร 5 ชนิดได้ นักเรียนสามารถบอกชื่อธาตุที่เป็นองค์ประกอบของโปรตีนได้ครบถ้วน

2. ความเข้าใจ คือ สามารถแปลความ ขยายความ และสรุปใจความสำคัญได้

3. การนำไปใช้ คือ สามารถนำความรู้ ซึ่งเป็นหลักการ ทฤษฎี ฯลฯ ไปใช้ในสภาพการณ์ที่ต่างออกไปได้

4. การวิเคราะห์ คือ สามารถแยกแยะข้อมูลและปัญหาต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อยเช่น วิเคราะห์องค์ประกอบ ความสัมพันธ์ หลักการดำเนินการ

5. การสังเคราะห์ คือ สามารถนำองค์ประกอบ หรือส่วนต่าง ๆ เข้ามารวมกันเป็นหมวดหมู่ที่มีความหมาย

6. การประเมินค่า คือ สามารถพิจารณาและตัดสินจากข้อมูล คุณค่าของ หลักการโดยใช้มาตรการที่ผู้อื่นกำหนดไว้หรือตัวเองกำหนดขึ้น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2546) ให้ความหมายว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการวัดความสำเร็จทางการเรียน หรือวัดประสบการณ์ทางการเรียนที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนการสอน โดยวัดตามจุดมุ่งหมายของการสอนหรือวัดผลสำเร็จจากการศึกษาอบรมในโปรแกรมต่าง ๆ

2.3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2545 : 96) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะ และความสามารถทางวิชาการที่นักเรียนได้เรียนรู้มาแล้วว่าบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด

สิริพร ทิพย์คง (2545 : 193) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงชุดคำถามที่มุ่งวัดพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนว่ามีความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านสมองด้านต่าง ๆ ในเรื่องที่เรียนรู้ไปแล้วมากน้อยเพียงใด

สมพร เชื้อพันธ์ (2547 : 59) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงแบบทดสอบหรือชุดของข้อสอบที่ใช้วัดความสำเร็จหรือความสามารถในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนว่าผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้เพียงใด

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประเภทที่ครูสร้างมีหลายแบบ แต่ที่นิยมใช้มี 6 แบบดังนี้

1. ข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง (Subjective or Essay test) เป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถาม แล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรี เขียนบรรยายตามความรู้และเขียนข้อคิดเห็นของแต่ละคน

2. ข้อสอบแบบกาถูก-ผิด (True-false test) คือข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือกแต่ตัวเลือกดังกล่าวเป็นแบบคงที่และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น ถูก-ผิด ใช่-ไม่ใช่ จริง-ไม่จริง เหมือนกัน-ต่างกัน เป็นต้น

3. ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion test) เป็นข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยค หรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์แล้วให้ตอบเติมคำหรือประโยค หรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้นั้นเพื่อให้มีใจความสมบูรณ์และถูกต้อง

4. ข้อสอบแบบตอบสั้นๆ (Short answer test) เป็นข้อสอบที่คล้ายกับข้อสอบ แบบเติมคำ แต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้นๆเขียนเป็นประโยคคำถามสมบูรณ์ (ข้อสอบเติมคำเป็นประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์) แล้วให้ผู้ตอบเขียนตอบ คำตอบที่ต้องการจะสั้นและกะทัดรัดได้ใจความสมบูรณ์ไม่ใช่เป็นการบรรยายแบบข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง

5. ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching test) เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบชนิดหนึ่งโดยมีคำหรือข้อความแยกออกจากกันเป็น 2 ดแล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่าแต่ละข้อความในชุดหนึ่งจะคู่กับคำหรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่งซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างไรอย่างหนึ่งตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้

6. ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple choice test) คำถามแบบเลือกตอบโดยทั่วไปจะประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนนำหรือคำถาม (Stem) กับตอนเลือก (Choice) ในตอนเลือกนั้นจะประกอบด้วยตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกและตัวเลือกหลง ปกติจะมีคำถามที่กำหนดให้พิจารณา แล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงตัวเลือกเดียวจากตัวเลือกอื่น ๆ และคำถามแบบเลือกตอบที่นิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกัน

ไพโรจน์ คะเซนทร์ (2556) ได้จัดประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง (Teacher made tests) และแบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized tests) ซึ่งทั้ง 2 ประเภทจะถามเนื้อหาเหมือนกัน คือถามสิ่งที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนการสอนซึ่งจัดกลุ่มพฤติกรรมได้ 6 ประเภท คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเองเพื่อใช้ในการทดสอบผู้เรียนในชั้นเรียน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 แบบทดสอบปรนัย (Objective tests) ได้แก่ แบบถูก – ผิด (True-false) แบบจับคู่ (Matching) แบบเติมคำให้สมบูรณ์ (Completion) หรือแบบคำตอบสั้น (Short answer) และแบบเลือกตอบ (Multiple choice)

1.2 แบบอัตนัย (Essay tests) ได้แก่ แบบจำกัดคำตอบ (Restricted response items) และแบบไม่จำกัดคำตอบ หรือ ตอบอย่างเสรี (Extended response items)

2. แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized tests) เป็นแบบทดสอบที่สร้าง โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในเนื้อหา และมีทักษะการสร้างแบบทดสอบ มีการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ มีค่าชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการสอบ การให้คะแนนและการแปลผล มีความเป็นปรนัย (Objective) มีความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) แบบทดสอบมาตรฐาน ได้แก่ California Achievement Test, Iowa Test of Basic Skills, Stanford Achievement Test และ the Metropolitan Achievement tests เป็นต้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ แบบทดสอบมาตรฐาน ซึ่งสร้างจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านวัดผลการศึกษา มีการหาคุณภาพเป็นอย่างดี ส่วนอีก

ประเภทหนึ่ง คือแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการทดสอบในชั้นเรียน ในการออกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.4 ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สิริพร ทิพย์คง (2545 : 195) และพิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545:135-161) ได้กล่าวไว้สอดคล้องกันถึงลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดี ดังนี้

1. ความเที่ยงตรง เป็นแบบทดสอบที่สามารถนำไปวัดในสิ่งที่เราต้องการวัดได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
2. ความเชื่อมั่น แบบทดสอบที่มีความเชื่อมั่น คือ สามารถวัดได้คงที่ไม่ว่าจะวัดกี่ครั้งก็ตาม เช่น ถ้านำแบบทดสอบไปวัดกับนักเรียนคนเดิมคะแนนจากการสอบทั้งสองครั้งควรมีความสัมพันธ์กันดี เมื่อสอบได้คะแนนสูงในครั้งแรกก็ควรได้คะแนนสูงในการสอบครั้งที่สอง
3. ความเป็นปรนัย เป็นแบบทดสอบที่มีคำถามชัดเจน เฉพาะเจาะจง ความถูกต้องตามหลักวิชา และเข้าใจตรงกัน เมื่อนักเรียนอ่านคำถามจะเข้าใจตรงกัน ข้อคำถามต้องชัดเจนอ่านแล้วเข้าใจตรงกัน
4. การถามลึก หมายถึง ไม่ถามเพียงพฤติกรรมขั้นความรู้ความจำ โดยถามตามตำราหรือถามตามที่ครูสอน แต่พยายามถามพฤติกรรมขั้นสูงกว่าขั้นความรู้ความจำได้แก่ ความเข้าใจการนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า
5. ความยากง่ายพอเหมาะ หมายถึง ข้อสอบที่บอกให้ทราบว่าข้อสอบข้อนั้นมีคนตอบถูกมากหรือตอบถูกน้อย ถ้ามีคนตอบถูกมากข้อสอบข้อนั้นก็ง่ายและถ้ามีคนตอบถูกน้อยข้อสอบข้อนั้นก็ยาก ข้อสอบที่ยากเกินความสามารถของนักเรียนจะตอบได้นั้นก็ไม่มีความหมาย เพราะไม่สามารถจำแนกนักเรียนได้ว่าใครเก่งใครอ่อน ในทางตรงกันข้ามถ้าข้อสอบง่ายเกินไปนักเรียนตอบได้หมด ก็ไม่สามารถจำแนกได้เช่นกัน ฉะนั้นข้อสอบที่ดีควรมีความยากง่ายพอเหมาะ ไม่ยากเกินไปไม่ง่ายเกินไป
6. อำนาจจำแนก หมายถึง แบบทดสอบนี้สามารถแยกนักเรียนได้ว่าใครเก่งใครอ่อนโดยสามารถจำแนกนักเรียนออกเป็นประเภทๆ ได้ทุกระดับอย่างละเอียดตั้งแต่อ่อนสุดจนถึงเก่งสุด
7. ความยุติธรรม คำถามของแบบทดสอบต้องไม่มีช่องทางชี้แนะให้นักเรียนที่ฉลาดใช้ไหวพริบในการเดาได้ถูกต้องและไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนที่เกียจคร้านซึ่งดูตำราอย่างคร่าวๆตอบได้ และต้องเป็นแบบทดสอบที่ไม่ลำเอียงต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

สมนึก ภัททิยธานี (2549 : 67-71) กล่าวถึงลักษณะแบบทดสอบที่มีคุณภาพควรมีลักษณะที่ดี 10 ประการ ดังนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง คุณภาพของแบบทดสอบที่สามารถวัดได้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการ หรือวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ความเที่ยงตรงจึงเปรียบเสมือนหัวใจของแบบทดสอบ ลักษณะความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ แบ่งออกเป็น 4 ชนิด คือความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ความเที่ยงตรงโครงสร้าง ความเที่ยงตรงตามสภาพ และความเที่ยงตรงตามการพยากรณ์
2. ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบทั้งฉบับที่สามารถวัดได้คงที่คงที่ไม่เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะทำการทดสอบใหม่กี่ครั้งก็ตาม

3. ความยุติธรรม (Fair) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบที่ไม่เปิดโอกาสให้มีความได้เปรียบ เสียเปรียบในกลุ่มผู้เข้าสอบด้วยกัน ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนทำข้อสอบได้โดยการเดา ไม่ให้นักเรียนที่ไม่สนใจในการเรียนทำข้อสอบได้ดี ผู้ที่ทำข้อสอบได้ควรเป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง และขยัน

4. ความลึกของคำถาม (Searching) ข้อสอบแต่ละข้อจะต้องไม่ถามผิวเผินหรือถามประเภทความรู้ความจำ แต่ต้องถามให้นักเรียนนำความรู้ความเข้าใจไปคิดค้นแก้ปัญหาจึงจะตอบข้อสอบได้

5. ความยั่วยุ (Exemplary) หมายถึง แบบทดสอบที่นักเรียนทำด้วยความสนุกไม่เบื่อหน่าย

6. ความจำเพาะเจาะจง (Definition) หมายถึง ข้อสอบที่มีแนวทางหรือทิศทางการถามการตอบต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ ไม่แฝงกลเม็ดให้นักเรียนงง

7. ความเป็นปรนัย (Objective) แบบทดสอบจะเป็นปรนัยจะต้องมีคุณสมบัติ 3 ประการ คือ

- ตั้งคำถามให้ชัดเจน ทำให้ผู้เข้าสอบทุกคนเข้าใจความหมายได้ถูกต้องและตรงกัน
- ตรวจให้คะแนนได้ตรงกัน แม้ว่าจะตรวจหลายครั้งหรือหลายคนก็ตาม
- แปลความหมายของคะแนนได้เหมือนกัน

8. ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง แบบทดสอบที่มีจำนวนข้อมากพอประมาณ ใช้เวลาพอเหมาะประหยัดค่าใช้จ่าย จัดทำแบบทดสอบด้วยความประสิทธิภาพตรวจให้คะแนนได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงการมีสิ่งแวดล้อมในการสอบที่ดี

9. อำนาจจำแนก (Discrimination) หมายถึง ความสามารถของข้อสอบในการจำแนกผู้สอบที่มีคุณลักษณะ หรือความสามารถแตกต่างกันออกจากกันได้ ข้อสอบที่ดีจะอำนาจจำแนกสูง

10. ความยาก (Difficulty) หมายถึง จำนวนคนตอบข้อสอบได้ถูกมากน้อยเพียงใดหรืออัตราส่วนของคนตอบถูกกับจำนวนคนทั้งหมดที่เข้าสอบ ขึ้นอยู่กับทฤษฎีที่เป็นหลักยึด เช่น ตามทฤษฎีการวัดแบบอิงกลุ่ม ข้อสอบที่ดีคือข้อสอบที่ไม่ง่ายหรือว่ายากเกินไปหรือความยากง่ายพอเหมาะ ส่วนทฤษฎีการวัดแบบอิงเกณฑ์นั้น ความยากง่ายไม่ใช่สิ่งสำคัญสิ่งสำคัญอยู่ที่ข้อสอบนั้นได้วัดในจุดประสงค์ที่ต้องการวัดได้จริงหรือไม่

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปลักษณะของแบบทดสอบที่ดี ได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดีจะต้องมีความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น ความยุติธรรม ความลึกของคำถาม ความยั่วยุ ความจำเพาะเจาะจง ความเป็นปรนัย ประสิทธิภาพ อำนาจจำแนก และความยาก

2.4 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2567

2.4.1 หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพื่อพัฒนากำลังคนระดับเทคนิคให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และกรอบคุณวุฒิวิชาชีพศึกษาแห่งชาติ

2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เน้นสมรรถนะเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเทียบโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบโอนความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ

3. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะในการประกอบอาชีพ มีความรู้เต็มภูมิ ปฏิบัติได้จริง มีความเป็นผู้นำและสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี

4. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน

5. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา สถานประกอบการ ชุมชนและท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการโดยยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ และสอดคล้องกับสภาพยุทธศาสตร์ของภูมิภาคเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

2.4.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้มีความรู้ทางทฤษฎีและเทคนิคเชิงลึกภายใต้ขอบเขตของงานอาชีพ มีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตและงานอาชีพ สามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

2. เพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะจากศาสตร์ต่าง ๆ ประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

3. เพื่อให้มีปัญญา มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ วางแผน บริหารจัดการ ตัดสินใจ แก้ปัญหา ประสานงานและประเมินผลการปฏิบัติงานอาชีพ มีทักษะการเรียนรู้ แสวงหาความรู้และแนวทางใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเองและประยุกต์ใช้ในการสร้างงานให้สอดคล้องกับวิชาชีพและการพัฒนางานอาชีพอย่างต่อเนื่อง

4. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในงานอาชีพ รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี มีความภาคภูมิใจในตนเองต่อการเรียนวิชาชีพ

5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจเหมาะสมกับการปฏิบัติงานในอาชีพนั้น ๆ

6. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ต่อต้านความรุนแรงและสารเสพติด ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว องค์กร ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักในปัญหาและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

7. เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเป็นกำลังสำคัญในด้านการผลิตและให้บริการ

8. เพื่อให้เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

2.5.1 ความหมายของความพึงพอใจ

คำว่า “ความพึงพอใจ” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Satisfaction” ซึ่งมีความหมายโดยทั่ว ๆ ไปว่า “ระดับความรู้สึกในทางบวกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง” และมีนักวิชาการและนักจิตวิทยาให้ความหมายไว้ดังนี้

มาสโลว์ (Maslow. 1970:24-25 อ้างถึงใน พรอุมา พุกกะณะสุต. 2549:30) อธิบายความหมายของความพึงพอใจในชีวิตตามแนวความคิดของทฤษฎีความต้องการของมนุษย์และทฤษฎีแรงจูงใจ (Maslow's Hierarchy of Needs Theory and Motivation Theory) ว่าเป็นความต้องการ (Needs) เป็นแรงจูงใจให้บุคคลแสวงหาการตอบสนองจนเป็นที่พอใจ จากความต้องการขั้นพื้นฐาน (Basic Needs) ระดับต่ำพัฒนาเป็นลำดับขั้นสูงความต้องการขั้นสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ เมื่อความต้องการ ได้รับการตอบสนองมาก บุคคลนั้นย่อมเกิดความพอใจมาก แต่ถ้าความต้องการ ได้รับการตอบสนองน้อยหรือไม่ได้รับการตอบสนองเลย บุคคลนั้นจะเกิดความพอใจน้อยหรือไม่พอใจ และ Maslow เชื่อว่าเป็นเรื่องยากที่มนุษย์มีความพอใจในชีวิตสูงสุด ยกเว้นในช่วงเวลาสั้น ๆ เพราะมนุษย์มีความปรารถนาอย่างอื่น ๆ เข้ามาแทนที่อยู่ตลอดเวลา

ทวีพงษ์ หินคำ (2541 : 8) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่าเป็นความชอบของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งสามารถลดความตึงเครียดและตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ทำให้เกิดความพึงพอใจต่อสิ่งนั้น

ธनिया ปัญญาแก้ว (2541 : 12) ได้ให้ความหมายว่า สิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจที่เกี่ยวกับลักษณะของงาน ปัจจัยเหล่านี้นำไปสู่ความพอใจในงานที่ทำ ได้แก่ ความสำเร็จ การยกย่อง ลักษณะงาน ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้า เมื่อปัจจัยเหล่านี้อยู่ต่ำกว่า จะทำให้เกิดความไม่พอใจงานที่ทำ ถ้าหากงานให้ความก้าวหน้า ความท้าทาย ความรับผิดชอบ ความสำเร็จและการยกย่องแก่ผู้ปฏิบัติงานแล้ว พวกเขาจะพอใจและมีแรงจูงใจในการทำงานเป็นอย่างมาก

วิทย์ เทียงบุรณธรรม (2541 : 754) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ความพอใจ การทำให้พอใจ ความสนใจ ความสนใจ ความพอใจ ความสนใจ การชดเชย การเฝ้าระวังการแก้แค้นสิ่งที่ชดเชย

วิรุฬ พรหมเทวี (2542 : 11) ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งเป็นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะคาดหวังกับสิ่งหนึ่ง สิ่งใดอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดี จะมีความพึงพอใจมากแต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง เมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนตั้งใจไว้ว่าจะมีมากหรือน้อย

กาญจนา อรุณสุขจุฑา (2546 : 5) กล่าวว่า ความพึงพอใจของมนุษย์ เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่า บุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน และต้องมีสิ่งที่ตรงต่อความต้องการของบุคคล จึงจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นการสร้างสิ่งเร้าจึงเป็นแรงจูงใจของบุคคลนั้นให้เกิดความพึงพอใจในงานนั้น

ราชบัณฑิตสถาน (2546) ได้กล่าวถึง ความหมายของคำว่า ความพึงพอใจ ดังนี้ คำว่า “พึง” เป็นคำกริยาอื่น หมายความว่า ยอมตาม เช่น พึงใจ และคำว่า “พอใจ” หมายถึง สมชอบ ชอบใจ

กขกร เป้าสุวรรณและคณะ (2550) ได้กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจว่า สิ่งที่เราควรจะเป็นไปตามความต้องการ ความพึงพอใจเป็นผลของการแสดงออกของทัศนคติของบุคคลอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นการรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีประสบการณ์ที่มนุษย์เรารู้จักว่าจะมากหรือน้อยก็ได้ และเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่ก็เมื่อได้สิ่งนั้น สามารถตอบสนองความต้องการ หรือทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ก็จะเกิดความรู้สึกบวก เป็น

ความรู้สึกที่พึงพอใจ แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าสิ่งนั้นสร้างความรู้สึกผิดหวัง ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบ เป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ

จิตตินันท์ เดชะคุปต์และคณะ (2555:12) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นภาวะการณ์ที่แสดงออกถึงความรู้สึกในทางบวกของบุคคลอันเป็นผลจากการเปรียบเทียบการรับรู้จากสิ่งที่ได้รับการบริการ ไม่ว่าจะเป็นการรับบริการหรือการให้บริการในระดับที่ตรงกับการรับรู้สิ่งที่คาดหวังเกี่ยวกับการบริการนั้น จากความหมายของความพึงพอใจดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น หรือทัศนคติของบุคคลที่เป็นผู้รับบริการและได้รับการตอบสนองที่ตรงกับความคาดหวังหรือดีเกินกว่าความคาดหวังของบุคคล

2.5.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ ได้มีมากมาย แต่ผู้วิจัยจะนำมาบางทฤษฎี ดังนี้ มาสโลว์ (อ้างถึงใน พรอุมา พุกกะณะสุต 2549:31) กล่าวถึงความพึงพอใจของมนุษย์ตามทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivation Theory) ว่ามนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการอยู่เสมอ และเป็นการยากมากที่มนุษย์จะมีความพึงพอใจสูงสุดยกเว้นช่วงเวลาสั้น ๆ เมื่อความปรารถนาอย่างใดอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้ว ก็จะมี ความปรารถนาอย่างอื่นเข้ามาแทนที่เป็นเช่นนี้เรื่อยไป โดยมีลักษณะเฉพาะของชีวิตมนุษย์ก็คือการทำการกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้มาในสิ่งที่ปรารถนานั้นคือ เมื่อใดมีความปรารถนาเกิดขึ้นก็จะมีแรงขับและการกระทำที่ถูกลูกเร้าแล้วก็จะเกิดความรู้สึกขึ้นจากการที่ได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามความปรารถนา ซึ่งพฤติกรรมหรือการกระทำใด ของบุคคลที่ปรากฏนั้นมักจะขึ้นอยู่กับความต้องการหรือความปรารถนาขั้นพื้นฐานของบุคคล

สุพจน์ พันธะนิยะ (2542 :9-11) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีความต้องการของ Maslow โดยมองเห็นว่ามนุษย์ทุกคนล้วนแต่มีความต้องการที่สนองความต้องการให้กับตนเอง ซึ่งความต้องการนั้นมีมากมายเขาจึงได้จัดเป็นลำดับขั้น โดยเรียงจากความต้องการขั้นต่ำสุดไปหาความต้องการขั้นสูงสุด จากทฤษฎีความต้องการของ Maslow สรุปได้ว่าความต้องการขั้นต่ำสุดได้รับการตอบสนองจนเกิดความรู้สึกพอใจแล้ว ความต้องการขั้นที่ 2 จะเกิดขึ้นและเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจที่จะหาทางตอบสนองความต้องการนั้น เมื่อความต้องการขั้นที่ 2 ได้รับการตอบสนองบรรลุเป้าหมายแล้ว ความต้องการขั้นที่ 3 จะถูกพัฒนาและกระตุ้นเป็นแรงจูงใจให้เกิดความต้องการในขั้นต่อไป

ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ (Maslow Hierarchy of Needs Theory) ตามแนวคิดของ Maslow มี 5 ขั้น ดังนี้

1. ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเพื่อความอยู่รอดของชีวิต ซึ่งได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำดื่ม อากาศ การพักผ่อนนอนหลับ การขับถ่าย ความต้องการทางเพศ ความต้องการความอบอุ่น ตลอดจนความต้องการที่จะถูกกระตุ้นอวัยวะรับสัมผัส แรงขับทางร่างกายเหล่านี้ จะเกี่ยวข้องโดยตรงกับการอยู่รอดของชีวิต ความพึงพอใจที่ได้รับในขั้นนี้จะถูกกระตุ้นให้เกิดความต้องการในระดับสูงขึ้นต่อไป ในทางตรงกันข้ามบุคคลที่ไม่ได้รับความพึงพอใจจากความต้องการพื้นฐานก็จะมีอยู่ในสภาพที่มีความพยายามที่จะแสวงหาความพึงพอใจในขั้นสูงขึ้น

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Security and Safety Needs) เมื่อความต้องการทางด้านร่างกายได้รับตอบสนองแล้ว บุคคลนั้นก็จะมีความต้องการในขั้นต่อไป คือความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ซึ่งรวมถึงความต้องการผู้ให้ความช่วยเหลือ หรือผู้ปกครองคุ้มครอง ความต้องการความอิสระจากความกลัว และความวิตกกังวล ความต้องการนี้จะเห็นเด่นชัดในเด็ก ซึ่งส่วนมากจะมีปฏิกิริยาตอบสนองอันแสดงถึงความรู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัยแตกต่างกันไป เช่น ร้องไห้เสียงดัง ไม่กล้าสบตาคนแปลกหน้า ถ้าหากมีการเรียนรู้เกี่ยวกับประสบการณ์บางอย่างที่คิดว่าอันตรายว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร และวิธีหลีกเลี่ยงอันตรายจากปรากฏการณ์ต่าง ๆ เหล่านั้น ก็จะมีแนวโน้มที่จะไม่กลัวหรือรู้สึกเฉย ๆ ต่อสิ่งเหล่านั้น

ในผู้ใหญ่ความมั่นคงปลอดภัยจะมีลักษณะที่แตกต่างไปจากเด็ก เช่น แสดงออกในการเลือกงานที่มีความมั่นคง และมีสวัสดิการดี ฝากเงินไว้กับธนาคาร เป็นต้น พฤติกรรมดังกล่าวนี้เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงการแสวงหาความมั่นคงปลอดภัยทั้งหมดหรือในเรื่องความเชื่อด้านศาสนาอาจตีความได้ว่าเป็นความมั่นคงและปลอดภัย เช่นเดียวกัน คือความเชื่อทางศาสนาและปรัชญา จะช่วยให้บุคคลรู้สึกมั่นคงและปลอดภัย แสดงออกเมื่อบุคคลนั้นอยู่ในภาวะกับชนในภาวะที่เกิดขึ้นบางอย่างเช่น อาชญากรรม อุทกภัย แผ่นดินไหว ฯลฯ พฤติกรรมของแต่ละบุคคลจะแสดงออกมาแตกต่างกันเพื่อแสวงหาความมั่นคงและปลอดภัยกับตนเอง เช่น หลบหนีรวมกลุ่ม เป็นต้น บางคนอาจแสดงออกมาทางด้านการเป็นโรคจิตหรือโรคประสาท เช่น การย้ำคิดย้ำทำ

3. ความต้องการความรักและการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (Love and Belonging Needs) ความต้องการในขั้นนี้จะเกิดเมื่อความต้องการด้านร่างกายและความต้องการความมั่นคงปลอดภัยได้รับการตอบสนองแล้ว โดยธรรมชาติของมนุษย์แล้วต้องการรวมกลุ่ม และมีสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น เช่นต้องการความรักจากทุกคนในครอบครัว ญาติ ผู้ร่วมงาน ต้องการเป็นที่รักและยอมรับของบุคคลอื่นบุคคลจะรู้สึกเจ็บเหงาว่าเหวเมื่อต้องอยู่คนเดียว ขาดครอบครัว ขาดเพื่อนหรือถูกตัดขาดจากสังคมผู้ที่ขาดความต้องการเช่นนี้ยังต้องการการ ชดเชย เช่น ผู้ที่ขาดพ่อแม่ก็ต้องการความรัก

จากผู้อื่นมาชดเชย ผู้ที่รู้สึกว่ตนไม่สามารถทำประโยชน์ได้อีกแล้ว ยังต้องการการชดเชยมากขึ้น บุคคลจึงพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งความรักและการได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม เช่น เด็กวัยรุ่นยอมติดยาเสพติดตามคำชักชวนของเพื่อน เพื่อให้เพื่อนยอมรับและเห็นว่าพฤติกรรมของตนเหมือนกับคนในกลุ่ม ซึ่งจะทำให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับตนเอง บุคคลที่เกิดความตื้นตัน สับสน วิตกกังวล จะมีแนวโน้มเข้าหาผู้อื่นให้เข้ามามีส่วนร่วมรับรู้ในความรู้สึกของตน และคอยให้กำลังใจที่จะต้องต่อสู้กับความรู้สึกดังกล่าว หากความต้องการดังกล่าวไม่ได้รับการตอบสนองอาจจะมีผลต่อสุขภาพจิตตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจน หากครอบครัวใดไม่มี

ความรักและความผูกพันกัน สมาชิกจะมีความหงุดหงิดฉุนเฉียว จิตใจแปรปรวน ว้าวุ่น วิตกกังวล จนอาจเป็นโรคจิตได้ในที่สุด

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือ (Self-esteem Needs) ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือมีอยู่ 2 ลักษณะ คือลักษณะแรกเป็นการยกย่องนับถือตนเอง (Self-respect) คือความต้องการมีอำนาจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสามารถและมีความเป็นอิสระ ทุกคนต้องการที่จะรู้สึกว่าคุณค่าและมีความสามารถที่จะประสบความสำเร็จในการกิจต่าง ๆ ส่วนลักษณะที่สองเป็นการยกย่องนับถือจากผู้อื่น (Esteem from Others) คือความต้องการมีเกียรติยศ การได้รับคำยกย่องชมเชยในสิ่งที่เขาได้กระทำ ให้รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าและความสามารถ เมื่อบุคคลได้รับความพึงพอใจในขั้นนี้แล้วจะส่งผลให้บุคคลรู้สึกและมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเข้มแข็ง มีความสามารถและมีประโยชน์ต่อโลก ในทางตรงกันข้าม ผู้ผิดหวังมีความไม่เหมาะสม หรือไร้ประโยชน์ซึ่งประเมินตนเองต่ำกว่าผู้อื่น

5. ความต้องการจะตระหนักในความสามารถของตนเองหรือรู้จักตนเอง (Self-actualization) ความต้องการนี้เป็นความต้องการขั้นสุดยอดของบุคคล หลังจากได้รับการตอบสนองความต้องการขั้นต่าง ๆ แล้วจะมีความเข้าใจและยอมรับตนเองมากขึ้น ต้องการทราบถึงความสามารถจุดเด่นและข้อบกพร่องของตนเองเพื่อจะได้ปรับปรุงตนเองและต้องการทำงานจนสุดความสามารถและประสบความสำเร็จในงานที่ทำ Maslow ได้ศึกษาลักษณะของบุคคลที่มุ่งไปสู่การตระหนักความเป็นจริงในตนเอง พบว่ามีลักษณะดังนี้

- รับรู้ความเป็นจริงเท่าที่เป็นจริง ตัดสินตนเองและผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ไม่แปรปรวนตามความต้องการของตนเองหรือความกลัว ตลอดจนความวิตกกังวล

- ยอมรับผู้อื่นและยอมรับตนเอง
- ความเป็นธรรมชาติอย่างง่าย ๆ ไม่ขึ้นกับสิ่งเร้าในภายนอก
- ตระหนักถึงการดำเนินงานและเป้าหมายในชีวิต
- มีความมุ่งมั่นในตนเองและไม่ขึ้นกับบุคคลอื่น ๆ
- เป็นตัวของตัวเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเอง
- มีความชื่นชมต่อธรรมชาติและศิลปะ
- ตระหนักถึงในความเป็นมนุษย์ของตนเอง
- เน้นที่เป้าหมายมากกว่าเน้นที่วิธีการ
- ความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น

ทฤษฎีของ Maslow เป็นทฤษฎีที่เน้นความต้องการของมนุษย์ใน 3 ด้านหลัก คือ ด้านร่างกายจิตใจ และสังคม โดยจัดชั้นความต้องการเป็น 5 ชั้น ความต้องการ 4 ชั้นแรก มีความจำเป็นที่ต้องได้รับการตอบสนอง ถ้าไม่ได้รับการตอบสนองทำให้บุคคลเกิดความเครียดเป็นทุกข์ ส่วนความต้องการขั้นที่ 5 อาจจะไม่เกิดกับทุกคนและเมื่อเกิดแล้วแม้ไม่ได้รับการตอบสนองก็ไม่ทำให้เดือดร้อนเป็นทุกข์ แต่ถ้าได้รับการตอบสนองจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจสูงขึ้นมา ดังนั้นทฤษฎีนี้จึงเป็นพื้นฐานของการศึกษาความพึงพอใจในชีวิต

Kotler and Armstrong (2002) รายงานว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นต้องมีสิ่งจูงใจ (motive) หรือแรงขับเคลื่อน (drive) เป็นความต้องการที่กดดันจนมากพอที่จะจูงใจให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ซึ่งความต้องการของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ความต้องการบางอย่างเป็นความต้องการทางชีววิทยา(biological) เกิดขึ้นจากสภาวะตึงเครียด เช่น ความหิวกระหายหรือความลำบากบางอย่าง เป็นความต้องการทางจิตวิทยา (psychological) เกิดจากความต้องการการยอมรับ (recognition) การยกย่อง (esteem) หรือการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน (belonging) ความต้องการส่วนใหญ่อาจไม่มากพอที่จะจูงใจให้บุคคลกระทำในช่วงเวลานั้น ความต้องการกลายเป็นสิ่งจูงใจ เมื่อได้รับการกระตุ้นอย่างเพียงพอจนเกิดความตึงเครียด

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยในประเทศ

สถาพร ขอเพียรกลาง (2559) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์เรื่อง สังคมไทยและสันติวิธี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบอภิปราย ร่วมกับเทคนิค KWL Plus โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทยและสันติวิธี ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบอภิปราย ร่วมกับเทคนิค KWL Plus 2) เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบอภิปราย ร่วมกับเทคนิค KWL Plus 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบอภิปราย ร่วมกับเทคนิค KWL Plus กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/7 โรงเรียนมัธยมวัดดุสิตาราม เขตบางกอกน้อยจังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 36 คน การวิจัยดังกล่าว เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) รูปแบบการทดลอง (The One -Group Pretest -Posttest Design) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง สังคมไทยและสันติวิธี โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบอภิปราย ร่วมกับเทคนิค KWL Plus 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง สังคมไทยและสันติวิธี 3) แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบอภิปรายกลุ่ม ร่วมกับเทคนิค KWL Plus สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t –test for dependent) ผลการวิจัยพบว่า 1.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สังคมไทยและสันติวิธี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบอภิปราย ร่วมกับเทคนิค KWL Plus หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.ทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบอภิปราย ร่วมกับเทคนิค KWL Plus หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.ความคิดเห็นของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบอภิปราย ร่วมกับเทคนิค KWL Plus โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

มาลินี สุทธิเวช และมีชัย เอี่ยมจินดา (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสรุปความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านสรุปความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/8 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนกระทุ่มแบน “วิเศษสมุทคุณ” อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 27 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสรุปความ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent) ผลวิจัยพบว่า 1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านสรุปความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ 2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

ณัฐวดี ปิ่นวิสัย (2563) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การแก้ปัญหาการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ KWL Plus ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโยนออฟอาร์ค มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสำรวจสภาพปัญหา ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโยนออฟอาร์ค 2) เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนโยนออฟอาร์ค 3) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน รายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโยนออฟอาร์ค 4) เพื่อศึกษาผลการนำนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus ไปใช้แก้ปัญหาการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโยนออฟอาร์ค การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา การอ่านจับใจความ โดยการใช้เทคนิคการเรียนรู้ KWL Plus ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโยนออฟอาร์ค จำนวน 6 คน เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย นิทาน บทความ เรื่องสั้น และแบบทดสอบ ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากที่สุด คือ ปัญหา การอ่านจับใจความสำคัญ เกิดจากนักเรียนไม่สามารถจับประเด็นความคิดหลักของเรื่องได้ชัดเจน สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เกิดจากนักเรียนเกิดความสับสนใจความหลักและใจความรอง ค่าความสอดคล้องของนวัตกรรมจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ค่าความสอดคล้องของแผนการ จัดการเรียนรู้ และค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบ อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ มาตรฐานที่กำหนด

ยะห์ยา สะมะแอและคณะ (2564) การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค KWL Plus รายวิชาภาษาไทยสำหรับอุดมศึกษา สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) รูปแบบของการ

ทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เรียนรายวิชาภาษาไทยสำหรับอุดมศึกษา ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยเทคนิค KWL Plus 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เรียนรายวิชาภาษาไทยสำหรับอุดมศึกษา ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยเทคนิค KWL Plus กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาไทยสำหรับอุดมศึกษา ในภาคเรียนปลายปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้อง นักศึกษาจำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่มตามแบบแผนการวิจัยแบบ Pre-Experimental Design แบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยเทคนิค KWL Plus 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ 3) แบบวัดความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยเทคนิค KWL Plus โดยจะวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าร้อยละ (%) การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยเทคนิค KWL Plus สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาหลังจากการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x}=15.27$, S.D.=1.015) สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยเทคนิค KWL Plus ($\bar{x}=11.60$, S.D.=2.343) โดยนักศึกษามีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ลำดับแรก คือ ทักษะด้านการวิเคราะห์เนื้อหา ($\bar{x}=4.60$, S.D.=.51) คิดเป็นร้อยละ 65.70 รองลงมาคือ ทักษะด้านการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ($\bar{x}=2.70$, S.D.=.50) คิดเป็นร้อยละ 54.00 และลำดับสุดท้าย คือ ทักษะด้านการวิเคราะห์หลักการ ($\bar{x}=1.93$, S.D.=.51) คิดเป็นร้อยละ 48.30 2) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค KWL Plus โดยมีความพึงพอใจ ในระดับมาก ($\bar{x}=4.12$, S.D.=.59)

2.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Omwirhiren, Efe M. (2015) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการรักษาในวิชาเคมีระดับมัธยมศึกษาตอนปลายผ่านการอภิปรายและวิธีบรรยาย: กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาบางแห่งในโบโก รัฐบิโนว ประเทศไนจีเรีย เพื่อกำหนดว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการรักษาในวิชาเคมีได้รับการปรับปรุงโดยใช้วิธีการสอนสองวิธีในหมู่นักเรียน SSII และยืนยันผลการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันของนักศึกษาชายและหญิงในวิชาเคมีด้วยมุมมองของการปรับปรุงประสิทธิภาพของนักศึกษาในวิชาเคมี การศึกษาได้นำการออกแบบกึ่งการทดลองควบคุมก่อนการทดสอบและหลังการทดสอบมาใช้ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 180คน ได้รับเลือกจากโรงเรียนสามแห่งในเขตปกครองท้องถิ่นโบโก ของรัฐบิ

นิว โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง อายุของนักเรียนอยู่ระหว่าง 16-17 ปี ข้อมูลถูกเก็บรวบรวมโดยใช้การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเคมีแบบเลือกตอบ 30 ข้อ (CAT) ในเคมีอินทรีย์ นักเรียนได้รับมอบหมายให้รักษาและกลุ่มควบคุม มีการสร้างและทดสอบสมมติฐานสามข้อซึ่งทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา การทดสอบ t สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ประสิทธิภาพของนักเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเมื่อใช้กลยุทธ์การสอนและการบรรยายในการสอนวิชาเคมี ($F = 4.65 > F = 3.85$ at $P < 0.05$) ความสามารถในการเก็บรักษาของนักเรียนอภิปรายและวิธีการบรรยายมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($r = 0.9786 > 0.2353$ at $P < 0.05$) ประสิทธิภาพของนักเรียนชายและหญิงในทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($t = 3.621 > t = 2.000$ at $P < 0.05$) ผลการวิจัยโดยรวมพบว่ากลยุทธ์การสอนแบบอภิปรายช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพของนักเรียนในด้านเคมีได้ดีกว่ากลยุทธ์การสอนแบบบรรยายอย่างมีนัยสำคัญ ผลการศึกษาสรุปได้ว่าการอภิปรายช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์และประสิทธิผลได้ดีกว่าวิธีการบรรยาย ขอแนะนำว่าควรใช้วิธีการอภิปรายเพื่อสอนเคมีอินทรีย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของไนจีเรีย

Amel AlAdwani, Anam AlFadley, Maha AlGasab & Ahmad F. Alnwaiem (2021) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการใช้กลยุทธ์ KWL (Know-Want-Learned) ต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน EFL ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในคูเวต การศึกษานี้สำรวจผลกระทบของกลยุทธ์การอ่าน ของภาษาอังกฤษและความเข้าใจในการอ่านในนักเรียนระดับประถมศึกษาของคูเวตในฐานะผู้เรียนภาษาต่างประเทศ การวิจัยในครั้งนี้เป็นการทดลองพยายามค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การอ่านของนักเรียน กลยุทธ์ในการอ่าน การทำความเข้าใจและประสิทธิภาพการอ่านของนักเรียน ผู้เข้าร่วมเป็นนักเรียน EFL ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนรัฐบาลการศึกษาระดับประถมศึกษาของคูเวต ประเมินความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน วัดกลยุทธ์การติดตามความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์อภิปัญญา (K-W-L Plus) ในขณะที่กลุ่มทดลอง (B) ได้รับคำแนะนำตามเทคนิค (KW-L Plus) กลุ่มควบคุม (A) ได้รับการฝึกอบรมด้วยวิธีการสอนแบบดั้งเดิมตามตำราเรียนของโรงเรียนหลักสูตรแห่งชาติของคูเวต แบบสอบถามสำรวจการใช้ภาษาอังกฤษและการรับรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษไม่ได้ถูกกำหนดโดยอายุก่อนวัยเรียนตอนต้นหรือตอนปลายของการเรียนรู้ภาษาที่สอง และกลยุทธ์ KWL ที่นำมาใช้สามารถทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รหัส 20700-1001 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL plus ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 แบบแผนการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย
- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษารายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รหัส 20700-1001 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 สาขาวิชาการโรงแรม จำนวน 33 คน ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 จำนวน 16 คน และกลุ่มที่ 2 จำนวน 17 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม โดยเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จำนวน 33 คน เป็นกลุ่มทดลอง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL plus ในการพัฒนาความรู้และความเข้าใจอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

3.1 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็น เป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL plus โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest - Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 : 249) และแบบกลุ่มเดียว สอบหลัง (One Group Posttest-Only Design) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 60 - 61) ซึ่งมีลักษณะแบบแผนการวิจัยตามตาราง

ตารางที่ 3.1 แบบแผนการวิจัยจำแนกตามตัวแปรตาม

ตัวแปรตาม	แบบแผนการวิจัย	หมายเหตุ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	One Group Pretest - Posttest Design	ใช้แบบทดสอบฉบับเดิม
ความพึงพอใจ ต่อการจัดการเรียนการสอน	One Group Posttest - Only Design	-

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL Plus จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ละ 6 ชั่วโมง รวม 36 ชั่วโมง

2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จำนวน 6 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ละ 9 ชั่วโมง รวม 54 ชั่วโมง

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ จำนวน 1 ฉบับ

2. แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL ในรายวิชา รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วัดความพึงพอใจ 3 ด้าน จำนวน 1 ฉบับ

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้

3.3.2 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

3.3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียน

3.3.4 แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL Plus ในรายวิชา รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิคการสอน KWL Plus จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ละ 9 ชั่วโมง รวม 54 ชั่วโมงต่อ ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567 รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สาขาวิชาการโรงแรม

2. วิเคราะห์และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

3. เขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. เรื่อง ความเป็นมาของการท่องเที่ยว จำนวน 3 ชั่วโมง

2. เรื่อง องค์ประกอบและความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จำนวน 3 ชั่วโมง

3. เรื่อง ลักษณะของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จำนวน 6 ชั่วโมง

4. เรื่อง ประเภทของธุรกิจนำเที่ยว จำนวน 3 ชั่วโมง

5. เรื่อง ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 6 ชั่วโมง

6. เรื่อง ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวน 6 ชั่วโมง

7. เรื่อง ชนิดและรูปแบบของการท่องเที่ยว จำนวน 3 ชั่วโมง

8. เรื่อง บทบาทที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว จำนวน 6 ชั่วโมง

9. เรื่อง ประโยชน์ของการท่องเที่ยว จำนวน 6 ชั่วโมง

10. เรื่อง ปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว จำนวน 3 ชั่วโมง

4. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ และการวัดผลและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล โดยให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านพิจารณาตรวจสอบให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนนเป็น +1 เมื่อแน่ใจว่าองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกัน

ให้คะแนนเป็น 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกัน

ให้คะแนนเป็น -1 เมื่อแน่ใจว่าองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ มีความไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกัน

แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยดัชนีความสอดคล้องขององค์ประกอบ ที่มีค่า IOC ที่ใช้ได้มีค่าระหว่าง 0.67 – 1.00

5. ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของ นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

จำนวน 33 คน และความสามารถ เพื่อดูความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้ เวลาที่ใช้และปัญหาที่เกิดขึ้น แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

6. นำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องรายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.2 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องหลักการจัดซื้อ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจำนวน 6 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ละ 9 ชั่วโมง โดยแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างและพัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบ คือ คำชี้แจง จุดประสงค์การเรียนรู้ ใบความรู้และใบกิจกรรม

3.3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางเรียนรายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ

ซึ่งเป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 30 ข้อ ตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เรื่องรายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จากนั้นสร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เป็นแบบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

3. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามและจุดประสงค์การเรียนรู้โดยให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านพิจารณาตรวจสอบให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนนเป็น +1 เมื่อแน่ใจว่าองค์ประกอบของแบบทดสอบ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกัน

ให้คะแนนเป็น 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าองค์ประกอบของแบบทดสอบ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกัน

ให้คะแนนเป็น -1 เมื่อแน่ใจว่าองค์ประกอบของแบบทดสอบ มีความไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกัน

แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ โดยดัชนีความสอดคล้องขององค์ประกอบ ที่มีค่า IOC ที่ใช้ได้มีค่าระหว่าง 0.67 – 1.00

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดสอบกับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่ผ่านการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อุตสาหกรรมท่องเที่ยว แล้วนำคะแนนการทดสอบมาวิเคราะห์หาความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อ โดยมีความยากง่ายระหว่าง 0.21 – 0.75 และอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 – 0.65

5. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ที่คัดเลือกไว้ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยคำนวณจากสูตร KR -20 โดยพิจารณาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตั้งแต่ 0.72

6. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ที่หาคุณภาพเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.4 แบบวัดความพึงพอใจ

สร้างแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อุตสาหกรรมท่องเที่ยว เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ วัดความพึงพอใจ 3 ด้าน โดยพิจารณา 3 ด้าน คือ

- ด้านความรู้สึkstต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้
- ด้านการแสดงออกต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้
- ด้านการเห็นประโยชน์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

แล้วนำแบบวัดความพึงพอใจที่หาคุณภาพเรียบร้อยแล้วไปพิมพ์เป็นฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL plus ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม ผู้วิจัยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และประเมินความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (IOC)
2. สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ
3. สร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์คัดเลือกคุณภาพ มีค่า IOC ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ
4. สร้างแบบวัดความพึงพอใจและประเมินความเหมาะสม
5. นำไปใช้จัดการเรียนรู้อยู่ด้วยการชี้แจงกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
6. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพื่อนำคะแนนมาวิเคราะห์เป็นคะแนนก่อนเรียน
7. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยเป็นผู้ออกแบบการจัดการเรียนรู้เอง ใช้เวลา 24 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และแผนการจัดการ

เรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 5 ชุด/แผน รวม 24 ชั่วโมง โดยระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนและผู้ช่วยผู้วิจัยจะทำการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนไปด้วย

8. เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) กับนักเรียนกลุ่มเดิม ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว แบบประเมิน และแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เป็นเอกสารทั้งสองฉบับเป็นชุดเดียวกันกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

9. หาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง อุตสาหกรรมท่องเที่ยว E1/E2

10. นำคะแนนจากการตรวจแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบประเมิน มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติ เพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

11. นำแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL plus มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ 75/75 ด้วยค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E1/E2)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL plus ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียน และหลังเรียนมาคิดคะแนนเป็นร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) แล้วนำคะแนนมาทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ t-test Dependent Sample

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว หลังการใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL Plus มาคิดคะแนนเป็นร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำคะแนนมาทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ t-test for One Sample เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด คือ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75

4. วิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL Plus ในรายวิชา อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โดยใช้เทคนิค KWL Plus หาคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำคะแนนการประเมินมาเทียบกับเกณฑ์การประเมิน โดยหาค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท (Likert, 1961 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556 :103) โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51–5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการ

เรียนรู้ เรื่องหลักการจัดซื้อ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
แบบประเมิน แบบวัดความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง IOC ดังนี้
(สมนึก ภัททิยธนี, 2558 : 220-221)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา
หรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 $\frac{\sum R}{N}$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 การหาค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเป็น
แบบทดสอบแบบอิงกลุ่ม โดยใช้สูตร ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2558 : 195)

$$p = \frac{R}{N}$$

$$r = \frac{Ru - Rl}{f}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยาก
R แทน ค่าอำนาจจำแนก
R แทน จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด (Ru+Rl)
N แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ซึ่งเท่ากับ 2f)
f แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ
Ru แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อนั้นถูก
Rl แทน จำนวนคนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อนั้นถูก

1.3 การหาค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบวัดวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตร KR-20 ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2558 : 223)

$$KR - 20 : r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	แทนค่า	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
	n	แทนค่า	จำนวนข้อของแบบทดสอบทั้งฉบับ
	P	แทนค่า	อัตราส่วนของผู้ตอบถูกในข้อนั้น
	q	แทนค่า	อัตราส่วนของผู้ตอบผิดในข้อนั้น
	S^2	แทนค่า	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

1.4 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้ t-test โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 96-97)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{N}}}$$

เมื่อ	t	แทน	อำนาจจำแนก
	$\bar{X}_H$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำซึ่งมีจำนวนเท่ากัน

1.5 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบวัดความพึงพอใจและแบบประเมินทักษะการอ่านจับใจความ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ใช้สูตร ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2558 : 225-226)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด/แบบประเมิน
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบวัด/แบบประเมินทั้งฉบับ
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน ดังนี้

2.1 ร้อยละ (Percentage) มีสูตรคำนวณ ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553 : 29)

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ p แทน ร้อยละ
f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) มีสูตรคำนวณ ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553 : 29)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตรคำนวณ ดังนี้
(สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553 : 123)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
X แทน คะแนนแต่ละตัว
N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพและดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว

3.1 หาค่าประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ (E1/E2) ตามเกณฑ์ 75/75 การหาค่า E1 และ
E2 ใช้สูตร ดังนี้ (เผชญ์ กิจระการ, 2544 : 49)

$$E_1 = \frac{\sum X}{\frac{N}{A}} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรือ

แบบทดสอบย่อยทุกชุดรวมกัน

A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\sum x}{\frac{N}{B}} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum x$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

75 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนที่ได้ก่อนใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL Plus ในการจัดการเรียนการสอน

75 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนที่ได้หลังใช้การจัดการเรียนรู้แบบอภิปรายร่วมกับเทคนิค KWL Plus ในการจัดการเรียนการสอน

3.2 การหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ (E.I) ใช้สูตร ดังนี้ (เผชญิ กิจระการ, 2544 : 49)

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{คะแนนรวมจากแบบทดสอบหลังเรียน} - \text{คะแนนรวมจากแบบทดสอบก่อนเรียน}}{\text{ผลคูณของคะแนนเต็มกับจำนวนคน} - \text{คะแนนรวมจากแบบทดสอบก่อนเรียน}}$$

4. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

4.1 การเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความ หลังเรียนกับเกณฑ์ ใช้สูตรคำนวณหาค่า t-test แบบ One Samples (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 165-167)

$$t = \frac{\bar{X} - \mu}{\frac{S}{\sqrt{n}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบนัยสำคัญ
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน	จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่ม
	S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	μ	แทน	ค่าเฉลี่ยของประชากร

4.2 การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สูตรคำนวณหาค่า t-test แบบ Dependent Samples (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 68)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{(N-1)}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบนัยสำคัญ
	D	แทน	ความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่
	$\sum$	แทน	ผลรวม
	df	แทน	ความเป็นอิสระมีค่าเท่ากับ N - 1

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น สำหรับนักเรียนในชั้นเรียนที่ไม่ส่งงานตามกำหนด ซึ่งมี นักเรียนทั้งหมด 33 คน ได้รับกลับมา 33 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 100 โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับ ในลักษณะตารางประกอบคำบรรยาย ดังนี้

4.1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป

การศึกษาข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย ประกอบด้วย เพศ และเกรดเฉลี่ยสะสม

4.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่ไม่ส่งงานตามกำหนด

จากการเก็บข้อมูลของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จำนวน 33 คน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นที่นักเรียนไม่ส่งงานตามกำหนด ดังแสดง ในตารางที่ 2

สาเหตุที่ไม่ส่งงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.งานที่มอบบมากเกินไป	3	9.09
2.ให้เวลาทำงานน้อยเกินไป	0	0
3.ครูผู้สอนอธิบายเร็วเกินไป	4	12.11
4.ไม่ได้นำหนังสือ / สมุดงานมา	5	15.15
5.มีภาระงานบ้าน	2	6.06
6.หลับขณะเรียน	5	15.15
7.ใช้เวลาแต่งหน้า	4	12.11
8.ติดโทรศัพท์	8	24.24
9.ติดงานในรายวิชาอื่น	2	6.06
10.ติดกิจกรรมของสถานวิทยาลัย	0	0

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าสาเหตุที่นักเรียนไม่ส่งงานตามกำหนด โดยเรียงลำดับจากสาเหตุ ที่นักเรียนคิดว่าเป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุดจนถึงสาเหตุที่น้อยที่สุด ตามลำดับ ดังนี้ ติดโทรศัพท์ ร้อยละ 24.24 ไม่ได้นำหนังสือ/สมุดงานมา และ หลับขณะเรียนๆ ร้อยละ 15.15 ครูผู้สอนอธิบายเร็วเกินไป และใช้เวลา

แต่หน้า ร้อยละ 12.11 งานที่มอบหมายมากเกินไป ร้อยละ 9.09 มีภาระงานบ้าน และติดงานในรายวิชาอื่น ร้อยละ 6.06

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย การวิจัยเชิงพรรณนา ซึ่งผลการวิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้ คือ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อแก้ปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา อุตสาหกรรมท่องเที่ยว นักเรียนระดับชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการบริการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย

5.2 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย ในรายวิชา อุตสาหกรรมท่องเที่ยว รหัสวิชา 20700 –1001 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 33 คน

5.3 สรุปผล

จากการศึกษาและวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นถึงสาเหตุที่ไม่ส่งงานตามกำหนดเวลา ของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย แสดงให้เห็นว่า สาเหตุที่ไม่ส่ง งานตามกำหนด ลำดับที่ 1 คือ ติดโทรศัพท์ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 24.24 ลำดับที่ 2 คือ ไม่ได้นำหนังสือ / สมุดงานมา และหลับขณะเรียน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 15.15 ลำดับที่ 3 คือ ครูผู้สอนอธิบายเร็วเกินไป และใช้เวลาแตงหน้า จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 12.11 ลำดับที่ 4 คือ งานที่มอบหมายมากเกินไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 ลำดับที่ 5 คือ มีภาระงานบ้าน และติดงานในรายวิชาอื่น จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.06 โดยคิดจาก นักเรียน จำนวน 33 คน

5.4 อภิปรายผล

จากการสร้างแบบสอบถามเพื่อถามความคิดเห็นของนักเรียนถึงสาเหตุที่ไม่ส่งงานตามกำหนดของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย รายวิชา อุตสาหกรรมท่องเที่ยว รหัสวิชา 20700- 1001 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 33 คน ในครั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

แบบสอบถามความคิดเห็นถึงสาเหตุที่ไม่ส่งงานตามกำหนดของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย รายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รหัสวิชา 20700- 1001 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 ทำให้ทราบถึงสาเหตุที่สำคัญมากที่สุด นักเรียนติดโทรศัพท์ จนถึงสาเหตุ ที่สำคัญน้อยที่สุดในการไม่ส่งงานตามกำหนด คือ ครูผู้สอนอธิบายเร็วเกินไป ใช้เวลาแตงหน้า มอบหมายงานมากเกินไป มีภาระงานบ้าน และติดงานในรายวิชาอื่น

5.5 ข้อเสนอแนะ

1. ครูผู้สอนในรายวิชาอื่น ๆ ควรมีการสำรวจเจตคติของนักเรียนที่มีต่อสาเหตุของการไม่ส่งงาน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. ในการสอน ครูผู้สอนต้องเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยในขณะ ทำการเรียนการสอนให้มากที่สุด
3. ควรมีการเสริมแรง ยกย่องชมเชย และให้กำลังใจกับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอในขณะที่ทำการเรียน การสอน
4. ในการสอน ต้องมีความเข้มงวดขึ้น มีกฎกติกา ในการเรียน เช่นการเก็บโทรศัพท์ การห้ามการ แต่งหน้าขณะเรียน หากิจกรรมให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมมาก ๆ เพื่อไม่ให้หลับ
5. ในการวิจัยครั้งต่อไป อาจเจาะจงทำการวิจัยกับกลุ่มนักเรียนในระดับอื่น ๆ และอาจแยกหัวข้อ เป็นรายวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดขึ้น ซึ่งจะได้นำผลการทดลองที่ได้ไปแก้ไขปัญหาในการไม่ส่งงาน ของนักเรียนต่อไป

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการจัดทำต้นฉบับ คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้.
(ม.ป.ป.). ลักษณะของการจัดการเรียนรู้-สารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพ. [online].
(<http://info.vru.ac.th/documents/50/1406779749.6.1>). สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2565.
- นันทนา สำเภา. (ม.ป.ป.). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. [online].
<http://www.nana-bio.com/Research>. สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2565.
- ทิตนา แคมณี. (2551). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ. (2551). วิธีการจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ.
(พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การพิมพ์.
- ไมตรี พงศาปาน. (2554). แนวคิดความพึงพอใจ. [online].
<http://maitree3.blogspot.com/2011/03/blog-post.html>.
สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2565.
- วิไล ปันวาละ. (2554). การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
เรื่อง food for health โดยใช้กลวิธีการสอนแบบ KWL Plus
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กลวิธีการสอนแบบ KWL Plus. [online].
<http://www.edu.nu.ac.th/researches>. สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2565.
- สถาพร ขอเพียรกลาง. (2559). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิดวิเคราะห์
เรื่อง สังคมไทยและสันติวิธี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ
อภิปราย ร่วมกับเทคนิค KWL Plus. [online].
<https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/69636>.
สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2565.
- สุภาวดี แซ่อ้อย และศิริรัตน์ ดีสอน. (2559). การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง
เรื่อง ระบบคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. [online].
<https://sites.google.com/site/423313researchsaeauideesorn/home>.
สืบค้นเมื่อ 16 มิถุนายน 2565.
- อุไรวรรณ ศรีธิวงศ์. (2559). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (achievement). [online].
<http://kruoiysmarteng.blogspot.com/2016/08/achievement.html>.
สืบค้นเมื่อ 16 มิถุนายน 2565.
- นุชนารถ ชื่นฤดี. (2560). ความพึงพอใจในชีวิตของชาวชุมชนกองขยะในจังหวัดจันทบุรี :
กรณีศึกษาบ้านล่างพุนทรัพย์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี. ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ.

- [online]. <http://www.etheses.rbru.ac.th/showthesis.php?theid=238&group=21>
สืบค้นเมื่อ 21 มิถุนายน 2565
- จิตพล ชื่นตา. (2561). การสอนแบบเน้นกระบวนการคิดด้วยเทคนิค KWL Plus. [online].
<http://chittaponchuenta.blogspot.com/2018/03/kwl-plus.html>.
สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2565.
- มาลินี สุทธิเวช และมีชัย เอี่ยมจินดา. (2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสรุปความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค KWL Plus สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. [online].
<http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/2245>.
สืบค้นเมื่อ 21 มิถุนายน 2565.
- ณัฐวดี ปิ่นวิสัย. (2563). การแก้ปัญหาการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ KWL Plus ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโยนออฟอารค. [online].
<https://edu.ssru.ac.th/useruploads/files/20210322/49eab89268d829bb03c6e7260de12b5a9c8496b1.pdf>. สืบค้นเมื่อ 21 มิถุนายน 2565.
- ยะห์ยา สะมะแอ และ มาโนช ดินลานสกุล; เมธี ดิสวัสดิ์. "การพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค KWL Plus รายวิชาภาษาไทยสำหรับอุดมศึกษา สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา".
Journal of Information and Learning 32 (2021):41-51.
- Amel AlAdwani, Anam AlFadley, Maha AlGasab & Ahmad F. Alnwaiem. (2021).
The Effect of Using KWL (Know-Want-Learned) Strategy on Reading
Comprehension Of 5th Grade EFL Students in Kuwait. [online].
<https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1329203.pdf>. สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2565.
- Omwirhiren, Efe M. (2015). Enhancing Academic Achievement and Retention
in Senior Secondary School Chemistry through Discussion
and Lecture Methods: A Case Study of Some Selected Secondary Schools
in Gboko, Benue State, Nigeria. [online]. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1079117>.
สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2565.